ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

MAHALLA

Ўзбекистон “МАҲАЛЛА” хайрия жамғармасининг нашри

№ 27-28 (159-160) | 2000 йил 12 апрель, чоршанба | Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган | Сотувда эркин нархда

Маҳалла - миллий ғоя, мафкура, маънавият маскани

6 апрель куни Оқсарой қароргоҳида бўлиб ўтган миллий мафкура масалаларига бағишланган йиғилиш ва унда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов белгилаб берган вазифалар мамлакатимиз аҳолиси ўртасида қизғин амалий йўналиш касб этди.

Бугун Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқарувида бўладиган вилоят оқсоқоллар кенгаши раислари, маҳаллалар фуқаролар йиғинлари раислари вакиллари, маънавият ва маърифат соҳасида фаолият кўрсатаётган мутасаддилар, олим, мутахассислар вакиллари иштирокида бўладиган йиғилиш шу мавзуга бағишланади.

ЭЗГУ АМАЛЛАР ЎЙИДА

Буюк алломамиз Абу Али ибн СИНО тарбиянинг энг асосий қисми деб қуйидагиларни эътироф этган эди:

1. *Ақлий ривожланиш ва унинг тарбияси.*
2. *Ахлоқ тарбияси.*
3. *Эстетик-нафосат тарбияси.*
4. *Тиббий хизмат қиладирган жисмоний тарбия.*
5. *Ҳунар ва меҳнат тарбияси.*

Мустабидлар замонида кимки, бу таълимотни Ибн Синога тегишли эканлигини манбаалар билан асослаб берса, ўша заҳоти халқ душмани деб қораланиб миллатчиликда айбланиб қамаларди. Чунки Ибн Синонинг ушбу сўзлари ўғирланиб, унга коммунистик тарбиянинг асосий таркибий қисми деб нисбат бериларди. Шундай икки дунё саодатини ўйлаб, халқимиз онгига сингдирилган миллий мафкурамизнинг асосини ташкил этган маънавиятимиз ўзининг сарчашмаларидан бошлаб умуминсоний қадриятлар сарасига айланган. У бирдек покликка, ҳаёга, инсофга, хушхулқликка, меҳр-оқибат ва ватанпарварлик каби инсоний фазилатларга чорлаб келган. Ота-боболаримиз дини - ислом дини ҳам оқкўнгил, тоза, виждонли, ҳақиқий инсонни тайёрлашга хизмат қилган.

Афсус ва надоматлар бўлсинким, совет даврида фалсафий ва умуминсоний ҳақиқатга асосланган ўзбекона мафкурамиз қораланиб, маркса-ленинча мафкура афюни ботқоғига ботирилди. Миллий мафкура, миллий ғоя, маънавият маскани бўлган маҳаллалар фаолияти ҳам сусайтирилиб, чалажон ҳолатга солиб қўйилди. Аллоҳга беадад шукрки, мустақиллик барча жабҳаларда бўлганидек, муқаддас қадриятларимизни тиклашга имкон яратди. Президентимиз Ислом Каримов жамиятимиз ҳаётидаги энг муҳим масалалардан - миллий мафкурани шакллантиришга, ҳаётга тадбиқ этишга алоҳида эътибор қаратди.

Оқсарой қарорғоҳида 6 апрелда бўлиб ўтган миллий мафкура масалаларига бағишланган йиғилишда Юртбошимиз яна бир бор таъкидладиларки, ўзининг ёруғ келажагини кўрмоқчи ва қурмоқчи бўлган ҳар қандай давлат, жамият албатта ўз миллий ғоясига, миллий мафкурасига суяниши ва таяниши жоиз. Давлат тизими, уни бошқариш ва олиб борилаётган сиёсат аввало аниқ-равшан ифодаланган, тарихан қарор топган миллий мафкура асосига қурилмоғи лозим. Давлатимиз раҳбарининг миллий мафкурамизни ривожлантириш ва халқимиз онгига сингдириш борасида амалга оширилиши лозим бўлган асосий еттита долзарб масалага таянган ҳолда ўзимиз танлаган, халқимиз иродасига монанд мустақил тараққиёт йўлида аниқ марраларни кўзлаб яшашимиз, пировард мақсадимиз бўлган озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш йўлида дадил, фидокорона ҳаракат қилишимиз ҳам фарз, ҳам қарз. Бунга биз учун йўлбошчи руҳий, амалий, маънавий куч-қувват манбаи, илмий асосланган, синалган миллий ғоя, миллий мафкурадир.

Миллий мафкурамиз шаклланиши лозим бўлган қадриятларимиз илдиз отиб ривожланаётган мужассам маскан бу - маҳалладир. Маҳалла оқсоқоллари, оқсоқоллар кенгашлари ходимлари ўзларининг жамиятимизда тутган имкониятларидан фойдаланиб миллий мафкурамиз олдида турган муҳим, долзарб вазифаларни амалга оширишда муносиб ҳисса қўшишга астойдил бел боғлаб, жиддий киришишлари керак.

Бу борада ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашиш, баҳс-мунозара қилишлари айни муддаодир. Шу нуқтаи назардан миллий ғоя, миллий мафкура концепциясини тайёрлаш борасида унинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятига боғлиқ хулосалар билан ўртоқлашмоқчимиз.

- Маҳалла фаолиятини Юртбошимиз маърузаларида, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги янги таҳрирдаги қонунда ва бошқа қатор меъёрий ҳужжатларда қайд этилганидек, тўла эркинлаштирилишига эришиш. Ҳар бирининг мустақил фаолият кўрсатишларини, бир-бирларига ўз манфаатлари доирасида ёрдам беришларини таъминлаш;
- Дунёқарашимиздаги ўзгаришларни инобатга олиб, фуқароларнинг ўз кучларига суяниб, ўз тақдири, оиласи келажагини ўзлари белгилашларида, ҳаётимизни демократиялаштириш жараёнларини онгли, қонуний равишда қабул этишларида дадил ташаббускор бўлишларига эришиш;
- Кўпчилик оқсоқолларни амалиётдаги воқеа-ҳодисалардан чуқурроқ фалсафий, ижтимоий хулосалар чиқаришга, умумлаштиришга ўргатиш.
- Олий Мажлис томонидан қабул қилинган маълум қонун-қоидалар мажмуига риоя қилмоқлигига маҳалла аҳлини ўргатиш чораларини кўриш;
- «Янги давр - янги турмуш тарзи» институтини, социал-тадқиқот гуруҳини ташкил этиш;
- Доимий равишда иймон-эътиқод, меҳр-оқибат, ор-номус, ўзбекона ота-она ва бола муносабатлари, оила тартиблари, жамоа - маҳалла бўлиб яшаш қоидалари, ўзбекона урф-одатлар, анъанавий ҳамда умуминсоний қадриятлар, миллий тафаккур ва мафкура, тарбия, ахлоқ, маърифат ва маънавият масалаларида махсус дастур асосида мунтазам баҳс-суҳбатлар, тадбирлар ўтказиб бориш;
- «Инсон - азиз ном» дастурини ишлаб чиқиш, маҳаллаларда яшовчи барча тоифадаги табаррук ёшдаги фахрийларнинг уйларига мунтазам ташриф буюриб, эъзозлаш ҳаракатини жонлантириш;
- «Наврўз», «Мустақиллик» ва бошқа умумхалқ байрамларини барча маҳаллаларда, турли шаклларда, истисносиз ўтказилишини уюштириш, бирдай ёрдам беришга эришиш;
- Маҳалла аҳлини чет эллардан кириб келаётган, Ислом дини билан ниқобланган, ғўр ёшларни ўз комига тортаётган, Истиқлолнинг эзгу ниятларига, чинакам, Қуръон ҳамда Ҳадисга асосланган иймон-эътиқод душманларига қарши курашга даъват этиш, отлантириш асосий вазифалардандир, деб биламиз;

Албатта, мазкур мўъжаз мақолада қайд этилган масалалар, кўтарилган муаммолар миллий мафкура олдида турган, маҳаллалар билан боғлиқ бўлган вазифаларни тўла-тўкис қамраб олган, ёритган деёлмаймиз. Унинг мукаммал бўлиши, бойитилиши Сиз азизларнинг фикр-мулоҳазаларингизга, таклифларингизга муҳтождир.

Расул РАҲМОНОВ.

Мулоҳаза, таклиф

Маҳалла номини рақамда кўрсатиш шартми?

Таҳририятимизга келаётган хатларнинг аксарияти маҳаллалар ҳаётига боғланиши боис ҳар бир хатда албатта маҳалла номлари зикр этилади. Баъзиларида маҳаллалар рақами кўрсатилади. Аслида маҳаллани номлашда кўпроқ шу жойларнинг тарихий номлари асос қилиб олинади. Шунинг учун уларни кўпам бир-бири билан чалкаштиравермаймиз. Аммо, негадир республикамизда мавжуд кўплаб маҳаллаларнинг номи олдидан яна рақамлар ҳам юритилади.

Бир пайтларда чўлларда ўзлаштирилган хўжаликлар рақамларда ифода этилар эди. Қолаверса, бугунги кунда ҳам мактаб, болалар уйи кабиларни рақамда ифодалашга ҳожат бордир. Чунки, улар номида ўша жойнинг хусусиятлари кам ҳисобга олинади. Лекин, ўша жойнинг ўзига хос тарихий номи билан аталган маҳаллаларни рақамлаш кишини ҳайрон қолдиради. Сиз бунга нима дейсиз, азиз маҳалладош?

3-Тутзор, 16-Йўлдош Охунбобоев, 6-Навоий каби номлаш ғалати эмасми? Албатта ғалати. Маҳаллаларнинг ўз номи уни яхшироқ англатмайдими?

«MAHALLA»чи

ШУ СОННИНГ

2-саҳифасида:

- Ҳисобот мажлисда Чарх Камолон маҳалла фуқаролар йиғини кенгашининг фаолияти қониқарли, деб топилди.
- Бир маҳалладан қовун пишиғи мавсумида 7 тоннадан зиёд қовун уруғи йиғиштириб олса бўларкан.
- Олий тоифали шифокор Шоира Қобилованинг сўзларига қараганда, «Соғлом авлод» дастурини амалга оширишнинг энг самарали йўли бевосита маҳаллалар ичига кириб боришдан иборат.
- Арзанда ўғил - азиз ўғил, ташвишлари зил ўғил.

3-саҳифасида:

- Қотиллик ғояси ташаббускори «сувдан қуруқ чиқиши» мумкинми?
- Етти ёшида қарилик синдромидан ўлган инсон. У ҳақда «Гап орасида» ўқиб биласиз.
- Уч-тўрт ёшлардаги болакай улғайганида «ота» бўлишини тўлиқ англайди. Унга дастлабки жинсий тарбия лозимми?
- «Халқлар отаси» Сталин оддий йўл билан суиқасдга учраши мумкин эди.

4-саҳифасида:

- Нимага одамлар қариндош? Нимага маҳалладош, нега қўшни улар - агар бирбирларига ёрдам қўлини чўзишмаса...
- Сиз ўқийдиган китоб - жавонингиз мулкига айлансин.
- «Фурқат» ҳам, «Муқимий» ҳам инсон табиатидан олинган тахаллуслардир.

9 май - Хотира ва Қадрлаш куни

ГЎЗАЛДИР УЙҒОНСА ХОТИРА

Дунёда шундай инсонлар бўладики, улар юзлаб, ҳатто минглаб эмас, балки миллионлаб одамлар хотирасига муҳрланади. Элу элатлар, миллату халқлар хотирасига жойланган инсонлар ёдини на йиллар тўзони ва на сиёсий бўҳронлар ўчира олади. Чунки халқ хотираси унинг ўзидек ўлмасдир.

Билъакс, йиллар ўтган сайин халқ қалбидаги хотира уйғониб, гўзаллашиб бораверади. Пойтахтимизнинг Юнусобод туманида барпо этилаётган «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуи ҳам халқ хотирасига тикланган ҳайкал тимсолидир.

Гуноҳингиз недур билмай кетдингиз,
Маърифат деб жонни нисор этдингиз.
Тирик туриб етмай Ҳақ висолига,
Азиз жонни қурбон этиб етдингиз.

Мустабид тузум даврида ҳақни истаган, ҳақиқатни излаган инсонлар ёдини хотирлаш учун бугун миллати ва элатидан, дину диёнатидан қатъи назар, ҳамма бирдек ташриф буюрган.

Суратда: маҳалла аҳли ҳашарда

Руҳингиз шод бўлсин Қодирий, Чўлпон,
Яна биз билмаган неча минг инсон.
Бугун пойингизга бош уриб келган
Ҳақнинг қарорига келтириб имон.

Бўзсув дарёсининг икки қирғоғига зеб бўлиб тушаётган хотира майдони шу мустақил юртнинг фарзандиман деган ҳар бир инсон қалбида ички бир орзиқишни, қалбан ҳис қилинадиган исмсиз туйғуларни уйғотади.

Бўзсув бўйларида бўзлаган бобом,
Зимистонда зиё излаган бобом.
Кўз юмар чоғда ҳам ўйлаб бизларни,
Нурли келажакни кўзлаган бобом.

Наздимда, қатоғоннинг қонли қиличидан қурбон бўлган халқимизнинг буюк фарзандлари умри зое кетмаган кўринади. Чунки бугун ҳар бир одам хоҳ у ўқувчи, талаба бўлсин, хоҳ у ишчию хизматчи бўлсин, ўзини буюк мақсад, улуғ ниятдан четда ҳис қилмаяпти. Ҳеч кимнинг даъвати, чақириғисиз ўзини хотира майдони, шаҳидлар хотирасига барпо этилаётган боғу мухташам хиёбонга ўз ҳиссасини қўшишни муқаддас бурчи деб биляпти. Шунинг ўзи катта бахт эмасми. Шунинг ўзи қалбларда гўзаллик, эзгулик уйғонаётганидан дарак эмасми? Шунинг ўзи маърифат нури билан қалбларимизни нурафшон этишга интилган барча маърифатпарвар инсонлар хотирасига таъзиму эҳтиром рамзи эмасми?

Кўзга суртгим келди сени Қодирий -
Бобом пойларига бош урган тупроқ.
Сен борсан шаҳидлар абадий тирик,
Сенга меҳрим ортар янада кўпроқ.

Темир ҚУРБОН,
«Mahalla» мухбири.

Истироҳат боғи - «Маҳалла боғи» бўлди

Фарғона шаҳрининг Охунбобоев мавзесидаги «Фарғона ип-газлама» очиқ турдаги ишлаб чиқариш жамиятига қарашли 3 гектардан зиёд истироҳат боғи ҳам бозор иқтисодиёти қийинчиликлари сабабли қаровсиз бир гўшага айланиб қолганди.

«Маҳалла» хайрия жамғармаси вилоят бўлими ташаббусини қўллаб-қувватлаган шаҳар ҳокими боғни жамғарма ихтиёрига кўчмас мулк қилиб берди.

Жамғарма вилоят бўлими маданий марказига айланган истироҳат боғида ўтган даврда тозалик-ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Боғ атрофи панжара билан ўралди.

Эндиликда жамғарманинг «Аёллар йили»да чиқарилган «Маҳалла» лотореяси сотувидан тушган маблағ ҳисобига боғ янада гўзал, маҳобатли масканга айланади.

Энахон СИДДИҚОВА,
«Mahalla» мухбири.

Дунё... Дунё... Дунё...

ЭДУАРД ШЕВАРДНАДЗЕНИНГ ЁРҚИН ҒАЛАБАСИ

Якшанба куни Грузияда президентлик сайлови бўлиб ўтди. Дастлабки натижаларга кўра, тадбирда иштирок этганларнинг қарийб 80 фоизи амалдаги президент Эдуард Шеварднадзе учун овоз берган.

Унинг асосий рақиби бўлмиш Жумбер Патиашвили сайловда қатнашганлардан 20 фоизидан кўпроғининг овозини олишга муваффақ бўлган, холос. Қолган уч номзод эришган кўрсаткичлар эса жуда кам. Бинобарин, гарчи аниқ натижалар ҳали расман эълон қилинмаган бўлса-да, сайловда Эдуард Шеварднадзе ғалаба қозонди, деб бемалол айтиш мумкин.

Бу Эдуард Шеварднадзе томонидан мамлакат равнақи ва Грузия халқи келажаги йўлида амалга оширилаётган ишларнинг эътирофи, десак хато бўлмайди.

Мустақилликнинг илк давридаёқ ҳокимият тепасида таваккалчи, қизиққон сиёсатчилар пайдо бўлди. Оқибатда мамлакатда фуқаролар уруши юз берди. Абхазиядаги айирмачилик кайфияти, ҳукуматнинг тез-тез алмашиши, сурункали сиёсий беқарорлик Грузия иқтисодиётини ҳам тиз чўктириб қўйди. Халқнинг турмуш шароити ёмонлашди. Ўша даврда мамлакатдаги сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий силкинишларнинг охири кўринмаётгандек эди. Эдуард Шеварднадзе ана шундай мураккаб ва қалтис шароитда Грузия сиёсат майдонига кирди.

У грузин халқининг ишончини оқлади. Э.Шеварднадзенинг Грузия президентлигига янги муддатга сайланиши мамлакатларимиз ўртасидаги тобора ривожланиб бораётган икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб умид қилса бўлади.

Саидмурод РАҲИМОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

Қандай бахтиёр болакай! Боланинг бахти нимада? Қачонки, унинг узатилган икки қўли бир томондан дадаси, иккинчи томондан ойиси қўлларига тегиб турса, бундан ортиқ бахт йўқ.

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи: 148

Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

Таҳририят манзили: Тошкент, Навоий кўчаси, 18 «А»-уй ва Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. 622, 635-хоналар.

Хатлар учун: 700011, Тошкент-11, а/қ 7168

Телефонлар: Хатлар бўлими: 136-57-62, масъул котиб 144-34-24 ижодий бўлимлар— 144-23-90, Қабулхона — 144-23-34. 133-39-89.

E-mail:mahalla@gazeta.silk.org

МАҲАЛЛАДА ЮМУШ КЎП

ЯНГИ АВЛОД ТАШВИШИ

Оқсоқол ибрати

«ҚОНИҚАРЛИ» - ҚОНИҚИШ БЕЛГИСИ

... Пойтахтнинг Чилонзор тумани Чарх Камолон маҳалла фуқаролар йиғини кенгашининг ўтган давр мобайнидаги фаолияти умумий йиғилишда қониқарли, деб топилди...

Ҳисобот мажлисларида ҳисоб берувчи раҳбар орган фаолияти «қониқарли» деб топилишига кўникиб кетганмиз. Шунинг учун юқоридаги маҳалла фуқаролар вакиллари мажлисининг қарори ҳам бирон кишининг эътиборини тортишига ишониш қийин. Лекин биз ана шу бир қарашда қуруқ, қотиб қолган ва расмиятчилик ифодаси бўлган «қониқарли» ибораси бу сафар асл маъносида ишлатилгани ҳамда унинг ортида маҳалла аҳлининг чинакам мамнунияти, кенгаш хизматидан розилиги ётганлигини таъкидлашни истардик. Зеро, маҳалла аҳли, оқсоқол Зоҳид Отаметов ҳам, кенгаш қошида еттита комиссия аъзолари ҳам кейинги икки йил мобайнида образли қилиб айтганда «тер тўкиб» ишлашди. Келинг, қуруқ тавсифлардан амалий ишлар ҳақида ҳикоя қилишга ўтайлик.

Маҳаллада ишларнинг жонланиши, маҳалла ободлигию унда истиқомат қилувчиларнинг тинч-осойишта ҳаёти, эл маъмурлиги авваламбор маҳалла оқсоқолининг саъй-ҳаракатларига боғлиқ. Бу лавозимга қандай одамларни сайлаш керак, уларнинг қайси фазилатлари диққатга сазовор, каби саволлар атрофида «Mahalla» газетасида анчадан бери баҳс-мунозара давом этиб келаётгани ҳам бежиз эмас. Маҳалладаги ишлар самарадорлигию пировард натижалари албатта, кенгаш раиси - яъни оқсоқолга бориб тақалаверади...

Шу жиҳатдан Чарх камолонликларни омадли дейиш мумкин - улар танлаган оқсоқол серғайрат, тиниб-тинчимас ва энг муҳими яхши ташкилотчи ҳам бўлиб чиқди. Ҳамма тадбирларнинг бошида Зоҳид акани кўриш мумкин эди. Муҳим саналарни нишонлашми, байрам тадбирларини ўтказишми, оилавий тантаналарми - ҳамма-ҳаммасига бошчилик қилиш, ҳар бир тадбирни тартибли, яхши хурсандчилик, уюшқоқлик билан ўтказишда оқсоқолнинг шахсан иштироки, амалий ҳиссасини маҳалла аҳли сезиб туради.

Аҳолининг катта-кичик ташвиши бирон-бир машғулот билан оқсоқолга мурожаати ҳеч қачон эътиборсиз қолмаган. Зоҳид ака ўзига қилинган мурожаатни ҳеч қачон бировга ошириб юбормаган. Энг мураккаб ва қалтис ишларга раҳбарликни ўз зиммасига олган ҳам - оқсоқол. Масалан, маҳалланинг молия-хўжалик ишлари, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам ва нафақалар тайинлаш комиссиясига Зоҳид ака шахсан раҳбарлик қилиб келади.

Маҳалланинг бош кўчаси - Шарқ тонги кўчаси кираверишда арк-дарвозанинг қўйилишида ҳам отахоннинг хизматлари катта бўлди. Айниқса, маҳалланинг ҳурматли отахон ва онахонларидан 54 киши иштирокида Самарқанд шаҳрига ҳамда Имом ал-Бухорий мажмуасига уюштирилган зиёрат сафари кўпчиликни мамнун қилди.

Юқорида маҳалла кенгаши қошида комиссиялар ташкил этилгани ҳақида айтгандик. Тўғри, жамоатчилик иши ҳамиша ҳам кўнгилдагидек кетавермаслиги мумкин. Шунда Зоҳид ака комиссия раислари билан жиддий гаплашади. Унинг бир гапи ҳеч кимнинг ёдидан чиқмайди: «Пулга қилинадиган ишнинг йўриғи бошқа - уни бажармасанг, пулини олмайсан, вассалом. Лекин жамоатчилик иши юрак амри билан қилинадиган иш. Уни бажармасанг, обрўйингни йўқотасан, бурнингдан ажрайсан - бундан ёмони йўқ!». Бу тамойилга биринчи бўлиб оқсоқолнинг ўзи риоя этади.

Яна бир ибратли жиҳатга эътиборингизни тортишни истардик. Маҳалла гузари туман ҳокимлиги ихтиёридан маҳалла ихтиёрига ўтказилган. Гузарнинг чойхонадан ҳамда унинг «Новза давр» фирмасига ижарага топширилган қисмидан келадиган даромадлар маҳалла эҳтиёжларига сарфланаяпти.

Маҳалла - ҳаёт маскани. Ҳаёт қайнар экан - қувончлар ҳам, ташвишлар ҳам бўлиши табиий. Муҳими - маҳалла ҳаётининг осойишта ва бир маромда кечиши, у ерда истиқомат қилаётганларнинг сермазмун, серқирра ва жўшқин ҳаёт кечиришларини таъминлашга интилишнинг мавжудлиги, бундай интилишга серғайрат, жонкуяр, элим деб, юртим деб, ёниб яшайдиган кишилар раҳбарлик қилаётганида.

Саид ВАЛИЙ.

2000 йил - Соғлом авлод йили

ДАСТУРНИ БАЙРОҚДЕК КЎТАРИНГ!

**** Гўдак сутдан тез вақт оралиғида чиқиб кетдими, бунинг сабабини «қайсар бола»дан эмас, она озиқланаётган рациондан қидириш керак.***

**** Масаланинг моддий жиҳати қўлимизни «калта» қилаяпти-да!***

Президентимиз ўртага ташлаган олти йўналиш бўйича бирламчи эътибор қаратилиши лозим бўлганларнинг хаммаси ҳам, яхшироқ ўйлаб кўрилса, биз - яъни катталарнинг доимий парваришига муҳтож эканлар.

Хусусан, балоғат ёшига етган қизларимизга оилавий ҳаёт ҳақида дастлабки тушунчалар бериш, турмуш қурган икки ёшга таянч бўлиш, гўдаклар баркамоллиги учун курашиш, қолаверса, ногирон фарзандларни қўллаб-қувватлаш нафақат ота-онанинг, балки кенг жамоатчиликнинг муқаддас вазифасига айланиши лозим. Ана шу вазифалар кўламидан келиб чиқиб, Миробод туманидаги 2-сонли Оилавий поликлиникамиз жамоаси ўзининг йил давомида бажарадиган иш режасини тузиб олди. Ана шу режага киритилган тадбирлардан бири - яъни маҳалла, мактаб ва бошқа кенг жамоат йиғиладиган жойларда тиббиёт ходимларимиз иштирокида ўтказилаётган амалий учрашувларнинг самараси ҳақида алоҳида тўхталмоқчи эдим.

2-сонли Оилавий поликлиника жами бўлиб 14 маҳаллага, умумий атрофда 55 минг аҳолига хизмат кўрсатади.

Юқорида эслатиб ўтганимдек, тиббиёт ходимларимизнинг «халқ орасига кириб» иш олиб бораётганлари фаолиятимизда катта самара бермоқда. Ҳозиргача мутахассисларимиз 8 та маҳалла ва мактабларда ота-оналар, маҳалла педиатр ва терапевтлари, гинекологлар иштирокида жонли суҳбатлар ўтказишга улгуришди. Суҳбатларда мутахассисларимиз ёш гўдакларни парваришлаш, камида 2 йил кўкрак сути билан озиқлантириш, оилаларда келинлар саломатлиги борасида алоҳида қайғуриш лозимлигини қаттиқ уқтираяпмиз. Учрашувларда баъзан ҳазил аралаш нолиб қолишади: «Уч-тўрт нафар набирам бор, ҳеч бири онасини бир йилга яқин эмгани йўқ. Билмадим, ҳозирги болалар сунъий овқат «ҳиди»ни сезишадими?» деб.

Бундай саволларга жавобимиз битта: аслида чақалоқ учун кўкрак сутидан кўра ширинроқ, мазалироқ таом йўқ. Улар кўкрак сутидан бошқа озиқага табиий равишда интилмайдилар. Аммо, гўдак сутдан тез вақт оралиғида чиқиб кетдими, бунинг сабабини «қайсар бола»дан эмас, она озиқланаётган рациондан қидириш керак.

Фарзандлар саломатлиги ҳақида гап кетганида, жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш ниҳоятда зарурлигини уқтириб келамиз. Юқоридаги сингари учрашувлардан бирида спорт ҳақида гапирган эдик, Билимдон маҳалласидан бўлган Сарви опа савол бериб қолдилар:

- Тўғри, набираларимнинг ҳаммаси спорт тури билан машғул бўлишини жуда хоҳлайман. Лекин ҳозирги кунда барча спорт секциялари пуллик бўлиб кетган - масаланинг моддий жиҳати қўлимизни «калта» қилаяпти-да!

Бу даъвони бошқа маҳалладошлар ҳам қувватлаб, ғала-ғовур сола бошлашди. Тўғри, ҳозирда бозор иқтисодиёти шароитида яшаётган эканмиз, барча хизмат турлари пуллик бўлиб кетганидан кўз юмиб бўлмайди. Лекин сиз билан биз яшаётган шу жамиятда бошқа миллат вакиллари ҳам яшаб, шу шароитларда ўз фарзандлари камолоти учун маблағ топа билишмоқда-ку! Демак, бу муаммони ҳал этиш учун ўзимизга танқидий назар билан бир қараб қўйишимиз лозим экан. Ахир деярли ҳар йили данғиллама тўйлар қилишга, серхаражат чаллари, ўғил тўй ва бошқа маросимларни ўтказишга қурбимиз етади-ю, кўзимизнинг гавҳарини гимнастика, бокс ёки теннис машғулотига жўнатиш учун оғринамизми? Маҳаллаларда маҳалла оқсоқоллари бу ишларга хайриҳоҳ бўлиши лозимлигини кўпчилик таъкидлади.

Тумандаги 214,-213-мактабларда юқори синф ўқувчилари билан ўтказилган илк учрашув ва суҳбатлар ёшларнинг уялишию масхараомуз кулишига бой бўлган бўлса, кейинги суҳбатларда ёшларнинг ўзи жиддий саволлар билан мурожаат эта бошлашди. Қайси бир мактаб ўқувчиси эса мунозара қилинаётган масала ўта муҳимлиги, бу мавзу унинг тенгдошлари учун сув билан ҳаводек зарурлигини эътироф этиб, ана шу қизғин масала мамлакат Президентини ҳам бефарқ қолдирмагани учун мингдан-минг раҳмат айтди.

Дастурдан келиб чиқадиган мақсад ва вазифалар кўр-кўрона, расмиятчилик учун эмас, балки чин дилдан, ҳақиқий ғайрат билан амалга оширилиши, мамлакат мутасаддилари эса шу байроқ остида, яъни «Соғлом авлод» дастури «байроғи» остида жам бўлмоқликлари шарт.

**Шоира ҚОБИЛОВА,
Миробод туманнидаги,
2-сонли
Оилавий поликлиника
бош шифокори.**

Анъаналар давом этади

МАҲАЛЛА АҲЛИ ХУРСАНД

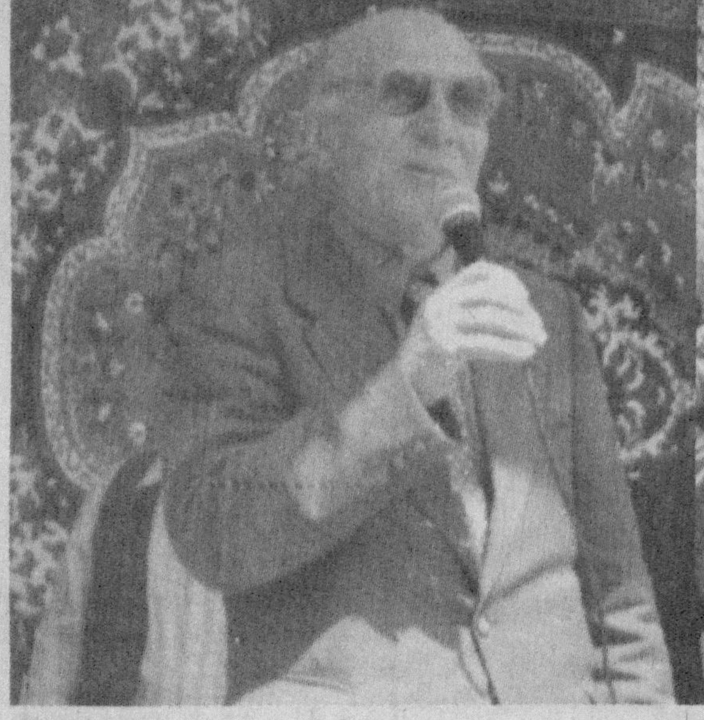

Тошкент вилояти, Тошкент туманидаги Масалбой қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли «Ўзбекистон» маҳалласида халқимизнинг умумхалқ байрамларини тантанали нишонлаш анъанага айланган. Меҳр-оқибатли, ҳимматли маҳалла аҳли «Наврўз» янгиланиш, меҳнат байрамига тайёргарликни бу йил кўчат ўтказиш, ариқ-зовурларни тозалаш, кўча, ҳовлиларни ободонлаштириш бўйича маҳалла кўрик-танловини ўтказишдан бошлади. Маҳалла худудида уч мингга яқин гул, турли мевали, манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

- Байрамлар сайилини, ҳар йили шундай бир тадбир билан эсда қоладиган тарзда ўтказамиз, - дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Абдулла ака Исамуҳамедов. Туман ҳокимлиги маҳалла нуфузини кўтарадиган, аҳолининг бирлигини, аҳиллигини мустаҳкамлайдиган бундай тадбирларни доим рағбатлантириб, бош-қош бўлиб туради. «Ўзбекистон» маҳалласининг ушбу тадбирига Ўзбекистон Халқ артисти Зикр Муҳаммаджонов ва бошқа санъаткорларни таклиф этиш билан, туман ҳокими ўринбосарлари хотин-қизлар кенгашининг раиси Мастура опа, Тоир Турсунов, «Соғлом авлод» жамғармаси раиси Азима Ҳакимова ва бошқа меҳмонларнинг шахсан қатнашиб, соҳаларидаги янгиликларни, вазифаларни халққа етказиб маъруза қилишлари ҳам маҳалла аҳлининг руҳини кўтариб юборди.

**Суратларда: «Ўзбекистон» маҳалласидаги тантаналардан лавҳалар.
Раҳмонбек ИСЛОМОВ тасвирлари.**

Озодалик ва кўкаламзорлаштириш ойлиги қандай якунланди

Ҳашар қашқадарёликларга ҳам ярашар

Мана бир ой муддат ҳам кўз очиб юмгунча ўтиб кетди. Хўш, юртимиз бўйлаб кенг қулоч ёйган бу ташаббусга Қашқадарё вилоятидаги ўзини ўзи бошқариш органлари раҳбарлари ва аҳолиси қандай улуш қўшишди? Мухбиримизнинг бу саволига вилоят Оқсоқоллар Кенгаши раиси И.ШАРОПОВ шундай жавоб берди:

- Аввало, шаҳар, туман оқсоқоллар Кенгашларининг раислари, ўзини ўзи бошқариш органларининг раҳбарлари билан озодалик ва кўкаламзорлаштириш ойлигини уюшқоқлик билан ўтказиш ҳақида келишиб олинди ва уларнинг бу иш устида туриб, бош-қош бўлишлари ҳақида тушунтириш ишлари ўтказилди.

Шаҳарлар, туман маркази ва қишлоқлардаги йўл ва кўчаларнинг икки чети бегона ўтлардан тозаланиб, чиқиндилар чиқариб ташланди, уйлар, дарахтлар оқланиб, ариқлар тартибга келтирилди. Вояга етган дарахтлар буталаниб, шакл берилди, турли хил дарахт ниҳоллари экилди. Экилаётган ниҳолларнинг ярмидан зиёдроғи мевали дарахтларни ташкил этди. Айниқса, Қарши шаҳридан туманларга чиқиб кетадиган автомагистрал йўллар четларида барпо этилган тераказорлар кўзни қувонтиради.

Катта масофадаги ариқлар тозаланиб, кўчалар тартибга келтирилди. Қарши, Шаҳрисабз шаҳарлари, Китоб, Нишон, Касби, Косон, Қамаши туманларида барпо этилган боғлардаги кўчатларнинг ости юмшатилиб, уларнинг барчаси оқлаб чиқилди. Шаҳар ва туманларнинг марказларидаги истироҳат боғлари маҳаллалар аҳолиси, талабалар ва мактаб ўқувчилари ёрдамида анча тартибга келтирилди.

Фарғона

Ташаббус ўлмасин!

Маҳаллада «қовун уруғи операцияси»

Сир эмас, бугунги кунда маҳалла эътиборига тушган иш кенг қулоч ёймасдан қолмайди. Зотан, маҳалла ўзининг тузилиш хусусиятига кўра, яъни инсонларни жипслаштира олиш имкониятига кўра катта кучдир.

Қўқонда «Қўқонёғмой» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти маъмурияти, хусусан, унинг данакдан ёғ тайёрлашга мослашган заводи меҳнат аҳли янги ташаббуслар ҳақида бош қотираётган бир пайтда бу муаммонинг бир учи маҳалла аҳли саъй-ҳаракатига боғланиши маълум бўлиб қолди ва шаҳардаги Толзор маҳалласи аҳли ўзига хос ташаббус билан чиқишди.

Маълумки, бугунги кунда республикамизда ёғнинг баҳосини паст ёки ўртача ҳам деб бўлмайди. Бунинг устига истеъмол ёғининг баъзан тортилиб, камайиб қолишидан фойдаланган «устамон ёғчи»лар ўзларининг қўлбола «саноати» маҳсулоти билан одамлар соғлиғига хавф солаётгани ҳам сир эмас. Ҳаммага маълумки, республикамиз ёғчилигида пахта ёғи яккаҳокимлиги ҳам ҳукм сурмоқда. Ҳолбуки, бизда турли данаклардан ва уруғлардан сифатли ва ҳатто шифобахшлиги тан олинган ёғлар ишлаб чиқариш имконияти мавжуд. Биринчи имконият - бизда бундай ёғ учун данаклар ва уруғлар мўл-кўллигидир. Иккинчи имконият эса, республикамизда, масалан, Қўқонда шундай мосламали завод бор. Завод бу соҳада ўз ишини 1975 йилдаёқ бошлаган ва данаклар, узум, қовун уруғидан сифатли ёғ ишлаб чиқариш қобилиятини исботлаган. Ҳозир бу завод асосан хориждан қиммат нархда сотиб олинаётган соя уруғи эвазига ишлаяпти, холос. Хўш, масаллиғи хориждан олинган қайси таом дастурхонимизга арзонга тушаяпти? Ҳеч бири.

Шундай муаммо хусусида ҳиссадорлик жамияти маъмурияти бош қотираётган бир пайтда шаҳардаги Толзор маҳалласи фуқаролар йиғини кенгаши ажойиб қарор қабул қилди. Маҳалла аҳли қовун уруғини йиғиб заводга топшириш ташаббуси билан чиқдилар.

- Маҳалламиз имкониятларини чамалаб чиқсак, - дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Нўъмонжон Нурматов, - бир қовун пишиғида маҳалламиз аҳолиси 7 тоннадан кўпроқ қовун уруғи йиғиши мумкин экан.

Биз ҳам дарров республикадаги имкониятларни чамаладик. Республикада қанчадан-қанча маҳалла бор. Агар қовун уруғидан 30 фоиз тоза, сифатли, шифобахш ёғ олинишини ҳисобга олсак...

Бу ёғ қандай ёғ бўлди, дерсиз. Буни қовун уруғини топшириб, ўрнига ёғ олиб ош дамлаб еган қўқонликлардан сўраган эдик, тилларидан бол томди. Эмишки, бу ошни емабсиз, дунёга келмабсиз.

- Ҳа, айтмоқчи, турли данак-уруғлар йиғиб заводга кўмакка отланганлар ўз меҳнатлари эвазига фақат ёғ билан сийлаб қўйилаётгани йўқ, - дейди жамият раисининг данак билан ишлаш заводи бўйича ўринбосари Лаълихон Қосимова, - улар меҳнати ўз хоҳишларига кўра жамиятимизда мавжуд бўлган турли маҳсулотлар, хусусан, чорва озуқаси билан ҳам ҳисоб-китоб қилинмоқда.

Агар ўйлаб қаралса, гап бу ўринда Қўқондаги Толзор маҳалласининг бу ташаббуси «Қўқонёғмой» ҳиссадорлик жамиятини қўллаб-қувватлаш, шу йўл билан сифатли ёғларнинг кўпайишига ҳисса қўшиш ҳамда маҳалла аҳлини моддий томондан манфаатдорлигини кўпайтиришга эришишдан ташқари маҳалланинг бундан кейинги жамиятдаги ўрни ҳам кун сайин ошиб бораётганлигини кўрсатади.

Л. ЧОРИ

Спорт: Теннис

Тошкентдаги «Юнусобод» спорт мажмуида Ўзбекистон ва Янги Зеландия теннисчилари ўртасида Девис Кубоги учун Осиё ва Океаниянинг биринчилиги доирасидаги саралаш мусобақаси ниҳоясига етди.

КАТТА СОВРИН УЧУН ЙЎЛ ОЧИЛДИ

Уч кун мобайнида икки мамлакат жамоалари ўйинчилари шу йилнинг июл ойида жаҳоннинг 16 та энг зўр жамоаси аниқланадиган кейинги босқичга чиқиш учун ўзаро куч синашди.

Мусобақанинг биринчи кунида Янги Зеландия жамоасининг энг кучли ўйинчиси Марк Нельсен ўзбекистонлик Вадим Куценко билан учрашиб, уни 7/6, 6/3, 6/2 ҳисобида мағлубиятга учратди. Ҳамюртимиз Олег Огородовга эса омад кулиб боқди. У Алистар Хант устидан 7/6, 6/2, 6/7, 7/5 ҳисобида ғалаба қозонди.

Ўзбекистонлик Олег Огородов ва Дмитрий Томашевич янгизеландиялик Алистар Хант ва Жеймс Гринхалг ўртасида бўлиб ўтган жуфтликлар беллашуви томошабинларда катта таассурот қолдирди. Бу учрашувда спортчиларимиз 7/5, 7/6, 6/4 ҳисоби билан ғалаба қозонди.

Мусобақанинг охирги куни Марк Нельсен Олег Огородов билан бўлган ўйинда кичик фарқ - 5/6, 5/7 ҳисоби билан ютди. Ўзбекистонлик Олег Мазур эса Джеймс Гринхалг устидан 7/6, 6/4 ҳисоби билан қатъий ғалаба қозонди.

Шундай қилиб, ўзбекистонликлар навбатдаги малака доирасига чиқиб олишди ва жаҳон теннисининг энг катта совринни учун курашни давом эттирмоқда.

ЎзА

Руҳият оғриқлари

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА

ЭРКА ЎҒИЛ КАСОФАТИ

Ўзим ишлаётган газета топшириғига кўра бир суд ишида қатнашгандим. Ўшанда тасаввуримда қолганлари шу:

*** Балоғат ёшида қора курсига ўтирган ўғил.**
*** Суд сўроғи чоғида ҳаётдан кўз юмган ота.**
*** Бир вақтнинг ўзидаёқ ҳам эри, ҳам ўғлидан жудо бўлган аёл.**

Ярим йилча вақт ўтиб, мен тўппа-тўғри шу аёлнинг уйига кириб бордим. Аҳволини сўраб, таскин бердим. Суҳбатлашдик. У менга ҳамма-ҳаммасини гапириб берди.

- Турмуш қурганимиздан сўнг анча йиллар фарзанд кўрмадик. Ниҳоят нолаларимиз Аллоҳга етиб, мана шу ўғлимиз дунёга келди. Ҳаммага азиз бўлиб юрсин деб исминиям Азизжон қўйдик. Отаси уни еру кўкка ишонмасди. Кейин кетма-кет иккита қиз фарзанд кўрдик.

Биласизми, ҳаммасига мен айбдорман, аслида. Оилада она ҳамиша ҳушёр бўлиши керак эди. Ахир бола доимо онаси ёнида тарбия топади. Мен аёллик, оналик бурчини эплолмадим шекилли. Бари гуноҳ ўзимнинг бўйнимда. Сиз шуни ёзинг синглим, токи бу кўпчилик аёлларга сабоқ бўлсин...

***

- Ой чиқса ҳам, кун чиқса ҳам шу болага экан-да! Қизларингизни ҳеч эркалатмай қўйдингиз, - дея ўпкаланди бир кун онаси.

- Қизлар сизники, хоним, - деди кулиб отаси. - Бу ўғлим менинг изимда қолади. Қани, ота ўғил, елкамга чиқ, боғни бир айлантириб келай!

Азиз ўшанда беш ёшда эди. Бир куни ҳаммалари сўрида чой ичиб ўтиришганида маҳалла оқсоқоли Насим бува кириб келди. Отаси унга юқоридан жой кўрсатди. Бува ўзини иссиқдан елпиб, сўри пастида ўйнаб ўтирган Азизга буюрди:

- Бир коса муздайгина сув опке, болам!

Йигитча сув келтирди.

- Барака топ, умринг узоқ бўлсин, - деди бува косани икки қўллаб ушларкан.

Шунда Азиз оғзига тўлдириб келган сувни бобонинг юзига караб пуркади.

- Ваҳ-ҳа!

- Э, тарбиясиз, бу нима қилганинг, - дея ўрнидан туриб кетди бува. Унинг соқолларидан сув чак-чак томчиларди.

Отаси кулгудан ўзини базўр тийиб, деди:

- Қўйинг, аччиғингиз чиқмасин, ёш болаку ҳали.

Буванинг овози титради:

- Нимаси ёш бола экан? Сен бунинг ёшида Салим темирчи ясаган белкуракларни бозорга обчиқиб сотиб, рўзғорга қарашардинг.

Бир куни уларникига қўшни аёл чиқиб «Ўғлингиз бузоғимизнинг оёғини уриб синдирибди» деди. Отаси шунда Азизнинг ёнини олиб: «Қўйсангизчи, бунинг қўлидан унақа безорилик келмайди. Каттароқлари қилгандир бу ишни!» деди.

Қўшни аёлнинг энсаси қотиб чиқиб кетди.

Ўшанда Азиз ўн ёшда эди. Отаси ҳар куни унинг қўлига пул тутқазар, сўнг «Мана, ота ўғил, катта бўп қолдингиз, энди. Ўртоқларингиз ичида бойвучча бўлиб юрингда!» дерди. Азиз эса бу пулларни нима қилишни билмас, дўконга кириб кўзига нима ташланса шуни оларди. Саёҳ болалар Азизни ўзларига қўшиб олишди. Буни кўрган оналар энди ўз болаларини Азиздан четроқ юришга ундашарди. Азизда ғалати одатлар пайдо бўлди. У ҳеч сабабсиз дарсни ташлаб чиқиб кетар, синфда қизларнинг сочини бир-бириникига боғлаб қўяр, гоҳ ўқитувчи ўтирадиган стул оёғини атай синдириб, томоша кўрсатарди. Суриштирув бошланганда синфдагилар Азизнинг «безори» оғайниларидан чўчиб, лом-мим дейишмасди. Буни кўргач, йигит «Ҳамма болалар мендан қўрқади» деб ўйларди, сўнг янгидан-янги қилиқлар ўйлаб топарди.

Шу кўйи у мактабни базўр битирди. Ота энди енг шимариб ҳаракатга тушди. Мақсади бирор институтга жойлаш эди. Лекин, «ҳаракат»лари фойда бермади. Йигитча биринчи имтиҳонданоқ йиқилди. «Ҳечқиси йўқ, ўғлим, майли бироз ўйнаб ол, - деди отаси бир куни унга. - Кейин савдо ишига киритиб қўяман, сиртдан ўқийверасан!» Хуллас, ўша «ўйинқароқ» кунларнинг бирида жуда хунук воқеа содир бўлди. Оғайнилари уни аллақандай жойга таклиф этишди. Зиёфатдан сўнг ўйин бошланди. Азиз ёнидаги бор пулини ютқазгач, ўзи ҳам шунча пул ютиб олиш иштиёқида ўйинга берилиб кетди. Кўзи пишган янги танишлари уни катта пулга туширишди. Унинг «қўлга тушганини» кўрган эски оғайнилари шу заҳотиёқ жуфтакни ростлашди. Бу ёқдагилар эса ундан пул талаб қилишди, пичоқ кўрсатиб қўрқитишди. Шунда Азиз отасини рўкач қилиб қутулиб кетмоқчи бўлди. «Отам савдода ишлайди. Мен бунча пулни тўлолмайман, отамдан ундирасизлар!» деди. Дедию, нақ балога қолди. «Уйинггача ўзинг бизни кузатиб қўясан. Лекин отанг бизга пул бермаса-чи?» дейишди. «Бирор нарса билан туртиб, сал қўрқитсанглар, беради» дедию Азиз бу ишнинг энди осон кўчмаслигини фаҳмлади...

Ўша куни ота «безорилар»дан оғир жароҳат олиб ҳушини йўқотди. Қўшниларнинг сергаклиги билан безорилар қўлга тушди. Шунда Азизнинг сири фош бўлди. Иш судгача борди. Судда «ота ўғил» ўз қилмишларини бўйнига олгач... Касалхонада ётган ўрнидан суд залига келтирилган отанинг аҳволи оғирлашди. «Тез ёрдам» чақирилди. Лекин бу гал у касалхонада кўп ётмади. Ҳаётдан кўз юмди.

Босқинчиларга қамоқ жазоси берилди. Азиз калонияга жўнатилди.

...Ўша куни уни сим тўсиқли машинага олиб чиқишаётганида атрофига аланглаб кимнидир қидирди. Сал нарида икки қизни бағрига босиб йиғлаб турган онасига кўзи тушди. Тўхтаб қолди. Ортига қайтгиси, онасининг бағрига бошини қўйиб «Мени кечиринг, онажон! Ҳаммасига ўзим айбдорман! Отамнинг ўлимигаям, сиз ва сингилларимнинг кўз ёшларигаям мен сабабчиман!» дегиси келди. Азизнинг кўзларидан дувиллаб ёш қуйилди. «Энди орқага йўл йўқ! Ҳаммаси тамом!» Хаёлидан ўтган шу сўз юрагини зирқиратиб юборди. Сўнг, машина эшиги қаттиқ ёпилди.

...Ичкари зим-зиё, фақат тирқишдан бир толагина нур оқиб кирарди. Ожизгина бўлса-да, шу нур ҳозир Азизга куч-қувват берар, ўз хатоларини тушуниб, бир тўхтамга келмоғи учун имкон яратаётгандек эди.

Суд ҳукми асосидаги хулоса

Қариндош қотиллар

Пойтахт - Тошкент гўзал, илм-маданияту маърифат ривож топган шаҳри азим. Шундай бўлгач, унга талпиниш эзгуликка талпинишдек гап.Аммо бу ерни ўзининг ножўя қилмишларини бемалол намоён этаверадиган маскан, деб тушунадиганлар ҳам бор экан.

Ортиқ Ҳайитов ҳам пойтахт катта, бу ерда мени ҳеч ким танимайди. Хоҳлаганимча яшаб, давру-даврон сураверaман, дегувчилардан эди. Мирobод тумани Норхўжаев кўчасидаги 46-уйда яшовчи А.А. ҳожатбарорлик қилиб, уйидан маълум хоналарини ижарага берди. Албатта текинга эмас, ойига 4000 сўм ижара ҳақи тўлаб туриш шарти билан!

Ижарада яшовчи бу «мусофир» ёлғиз ўзи эмас, никоҳсиз хотини Нодира Шералиева ва акасининг ўғли Давлат Ҳайитов (ҳар иккови ҳам вояга етмаган)ларни ҳам А.нинг уйига бошлаб келди. Уччовлон бирга яшашар, ҳаммалари уй эгаси билан апоқ-чапоқ эдилар. Бир куни уй соҳибининг ўз уйини сотиши ҳақидаги хабарни эшитишадию, ниятлари бузилади. Пулдор «хозяйка»ларини ўлдириб, пулини талашни режалаштиришди.

- Сизлар ҳали балоғат ёшига етмагансизлар, - дейди Ортиқ Ҳайитов. - Мабодо қўлга тушиб қолсангиз ҳам жазони кам беришади. Шу боис мен кўчага чиқиб кетаман. Сизлар режани амалга ошириб, кетимдан етиб борасизлар. «УзБум» бекатида учрашамиз.

Ортиқ Ҳайитов чиқиб кетгач, хонада қолган Давлат Ҳайитов билан Нодира Шералиевалар «шеф»лари билан биргаликда тузган қотиллик режасини амалга оширишади. Бу шундай содир қилинади:

Икки қонхўр уй эгасини ўзлари яшаб турган хонага чақиришади. Ҳеч нарсадан бехабар А. хонага кириши билан Нодира унга ташланиб, гавдаси билан уриб, полга йиқитади. Кейин унинг қорнига миниб ўтириб олиб, қўлларидан ушлаб туради. Давлат Ҳайитов эса олдиндан тайёрлаб қўйилган арқонни олиб, бечоранинг оёқ-қўлларини боғлаб ташлайди. Кейин автомобил ғилдиракларини очиш калитини олиб ҳимоясиз ётган А.нинг боши ва юзи аралаш аёвсиз бир неча бор уради. Бу азобга чидай олмаган жабрланувчи додлай бошлайди. Шунда Нодира хонада ётган кўрпани олиб, унинг бошига ёпиб қўяди ва уни босиб нафас олишига йўл бермайди. Натижада жабрдийда жон таслим қилади.

Шундан сўнг икки талончи қотил бемалол хонама-хона изғиб бойлик йиғиштира бошлашди. «Leon» фирмасида ишлаб чиқарилган магнитафон, «Panasonik» аудиоплеер магнитафони, «Polaroid» фотоаппарати, иккита чарм сумка, бейсболка, кумуш тақинчоқлар, чарм плаш ва куртка ва бошқа жами 76000 сўмлик қимматбаҳо буюмларни олиб, режаларига мувофиқ, Фарғона кўчасидаги «УзБум» бекатига келиб Ортиқ Ҳайитовни кута бошлашди.

Белгиланган вақтда Ортиқ Ҳайитов шундай ёнларига келиб тўхтаган автобус ичидан туриб уларни чақирди. Ғоратчилар «юклар»ини кўтариб чиқишди. Хилват жойга етгач, автобусдан тушиб, бўлган воқеаларни таҳлил қилишди. «Ўмарма»ни ўзаро бўлиб олишди. Уччовлон маслаҳатлашиб энди бўлган воқеа хусусида ҳеч кимга чурқ этмаслик, «туя кўрдингми, йўқ» қабилида иш тутишга, то текшир-текширлар босилгунга қадар Хоразмга бориб яшаб туришга қарор қилишди. Бироқ...

Тергов чоғида Ортиқ Ҳайитов худди ўзи аввал режалаштирганидек, сувдан қуруқ чиқмоқчи бўлиб кўрди. «Мен бу қотиллик ва талончиликдан зинҳорбазинҳор хабардор бўлмаганман», деб туриб олди у. Лекин мантиқий, ашёвий далиллару гувоҳлар кўргазмаси асосида унинг бу оғир жиноятга нафақат алоқадорлиги, балки унинг бевосита ташкилотчиси эканлиги асослаб берилди. Тўғри, даставвал норасмий хотини ҳам, жияни ҳам унинг ноғорасига бироз ўйнаб кўришди. Аммо бу ўйинларини охиригача етказолмай, ҳақиқатни айтиб беришга мажбур бўлишди. Мана Ортиқнинг жияни бўлмиш Давлат Ҳайитов нима дейди: «Бир куни отам мени ҳам Тошкентга олиб амакимнинг қўлларига топширдилар. Ва:

- Ўғлим Давлат шу ерда сен билан ишлаб юрсин, - дедилар. Мени амаким А. деган аёлнинг уйига олиб бордилар. У ерда яна Нодира исмли қиз ҳам биз билан бирга яшарди. Бир куни амаким мени Нодира орқали чақиртириб, сен мендан 400 доллар қарз бўлгансан. Шунинг учун уй эгасининг оёқ-қўлини боғлаб берасан, чунки у уйини сотмоқчи, дедилар. Мен қўрқиб кетиб рози бўлмадим. Шунда Нодира:

- Агар бу ишни қилмасанг, сени йўқ қилиб юборамиз, менинг тоғам «мафия»,- деб қўрқитмоқчи бўлди.

Шу-шу мен А.нинг уйидан кетиб қолдим. Бир неча кун турли жойларда ётиб юрдим. Бўлмади. Оч қолдим.Ноилож яна уларнинг ҳузурига қайтдим. Шунда амаким билан Нодира менга тағин ўша шартларини қўйишди. Мен дастлаб кўнмадим. Лекин амаким қорнимга пичоқни тираб қўрқитгач, рози бўлдим...

Ўша куни улар Хоразмга жўнашган эди. Тўғри Давлатларнинг уйига боришди. Давлат ҳаммомга ювингани кириб кетганда амакиси билан Нодира А.нинг олиб келинган мол-мулкини олиб қочишибди.

Кўриниб турибдики, Ортиқ Ҳайитов икки ёшга бош бўлиб, уларни қотиллигу талончиликка бошлаган. Бири хотини, иккинчиси жияни умуман, ўз қон-қариндошларини йўлдан ураётганлигини ҳам ҳисобга олмаган. Мана, ниҳоят бу қариндошлар жирканч қилмишнинг қидирмишини тортадиган кунлар келди. Суд ҳукмни ўқиди: Ортиқ Ҳайитов 19 йилга озодликдан маҳрум этилсин. Мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинсин.

Шунингдек, Ортиқ Ҳайитовнинг райини қайтаролмаган, қотиллигу талончиликка қўл урган Давлат Ҳайитов ва аёл боши билан одам ўлдиришу ўғирликдан тап тортмаган Нодира Шералиевалар ҳам жазодан четда қолишмади.

Тоҳир НАЗАРОВ,
Тошкент шаҳар судининг судьяси,
Мурод КАЛОНХОН,
журналист.

Фарзандлар - бизнинг нафақат моддий ва маънавий бойлигимиз меросхўрлари, балки асрлар қаъридан келаётган миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз давомчилари ҳамдир. Айниқса, «Меҳр-мурувват уйлари»да тарбия кўраётган фарзандларга хайрихоҳлик кўрсатиш, саховатпешалик қилиш халқимиз табиатига хос хусусиятлардандир. Меҳрибонлик, мурувват туйғулари айниқса, миллий байрамларда, Наврўз айёмида кенг намоён бўлиши эса ҳеч кимга сир эмас.

Суратда: «Меҳр-мурувват уйи» тарбияланувчилари байрам шодиёнасининг асосий «қаҳрамон»дари.

ГАП ОРАСИДА

Эмизикли гўдакда «бегона» буйрак

Эндигина 4 ой умр кўрган чақалоқ ҳаёти хавф остида эди: унинг буйраги...

Бироқ хатарли бўлса-да, йўли бор эди. Шунинг учун ота-онаси шифокорларнинг «хатарли таклифи»га рози бўлмасдан иложлари қолмади. Олмониянинг Эссен дорилфунуни клиникасида гўдак операция столига ётқизилди ва катталар буйраги унга кўчириб ўтказилди. Доктор Эрхарднинг таъкидлашича, чақалоқ хасталикдан батамом қутулган.

Тўрт оёқли чақалоқ

Жанубий Африканинг Капштадт шаҳри госпиталларидан бирида чақалоқни она қорнидан ёриб олган шифокорлар, гўдакни кўриб, ҳайратдан донг қотишди.

Боланинг тўртта оёғи бор эди. Шунингдек, жинсий аъзоси ҳам кўп, яъни иккита. Киндикдан юқори қисмида жойлашган органлар эса биттадан.

Бироқ дўхтирлар уни 3 марта операция столига ётқизишди ва ортиқча органларини кесиб ташлашди.

Ёмғир товуши остидаги уйқу

Уйқусизлик - ёмон касаллик-да.

Бразилиялик Умберто Морету шу касалга мубтало бўлганди. Манман деган дўхтирлар, дори-дармонлар ёрдам бермади. Ўйлаб-ўйлаб охири йўлини топди. Умберто уйининг томига ёмғир товушини эслатувчи мослама ўрнатди. Энди у ўрнига ётиши билан тугмани босади, шу заҳоти ёмғир товуши эшитилади ва Морету уйқуга кетади.

Яратганнинг кароматi

Инсон ўз ташқи кўринишидан нолимагани маъқул. Ҳар қалай чидаш керак.

Мана, англиялик Томас Веддернинг бурни 19 сантиметрни ташкил этади. Лекин бояқиш чидаб юрибди.

Покистоннинг Пунжаран деган қишлоғида яшовчи бир аёл эса бир йўла 9 нафар эгизак туққан. Бу ҳам яратганнинг инсонга кўрсатган кароматi.

Римлик Калькателли ҳам бир йўла 6 та ўғил туғиб, эрини хурсанд айлаган. Францияда эса жуда кичкина аёл яшайди. У 37 ёшда бўлишига қарамай бўйи атиги 43,3 сантиметрни ташкил этади. У ҳам ўз жисмидан нолиётгани йўқ.

Етти ёшли қария

Чарлз Чарлзворт 1829 йилнинг 14 март куни дунёга келган.

Болакай ҳаётининг дастлабки 4 йили бошқа тенгдошлари каби ўтди. Беш ёшга тўлганида унинг соқол-мўйловлари ўсиб чиқиб, жинсий балоғатга етганлиги маълум бўлди. «Кичкинтой» тезда кексая бошлади. Сочларига оқ, юзларига ажин тушди. Юришлари эса ўзидан ўн марта катта одамникига ўхшаб кетарди. Бир куни Чарлз етти ёшга тўлганида ўзидан кетиб қолди ва бошқа ҳушига келмади. Уни текширган мутахассисларнинг фикрича, бола оддий ўлим - қариликдан оламдан ўтганди.

Оқсоқол дарди мактаб

Болалар ғурурли, қизлар уятчан бўлсин

Республикамизда миллий мактабларнинг ривожи учун қулай шароитлар мавжуд эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Чунки бизда ўғил болалар билан қизлар сони деярли тенг. Уларни ажратиб ўқитиш учун ортиқча харажат талаб этилмайди.

Шу ўринда бир савол туғилади: «Хўш миллий мактабларда болаларни ажратиб ўқитиш зарурми?» Менимча, баъзи ҳолларда зарур. Сабаби, аралаш ўқитилиши натижасида ўғил болаларимиздаги шаклланган миллий ғурур йўқолиб бораяпти. Ҳатто 1-синф боласи ҳам қизлар билан бир партада ўтиришга уялади. Биз эса уларни бирга ўтиришга мажбурлаймиз. Натижада ўғил болалардаги ғурур, қизларимиздаги уятчанлик йиллар давомида аста-секин йўқола бошлайди. Шунинг учун ҳам ҳеч бўлмаганда юқори синфларда баъзи ўзига хос дарсларда уларни ажратиб ўқитилса, қизларга муаллимала р, ўғил болаларга муаллимлар «Одобнома», «Оила этикаси» ва «Биология» фанларини ўқитишса, болаларимизнинг жинсий тарбияси учун ҳам, оила ва турмуш тарбияси учун ҳам жуда яхши бўлар эди.

Ўзбек миллий мактабларида қизлар тарбиясига ҳам алоҳида эътибор берилса, улар ўғил болалар орасида одобли, иболи, маданиятли, ахлоқли қилиб тарбияланса, ҳар доим улар ўртасида одоб пардаси бўлса, шундагина улғаяётган ёшлар бирбирларини ҳурмат қиладиган бўлади. Қизлардаги шарму ҳаё кучайса, ўғил болалар ҳам уларнинг олдида ўйлаб гапирадиган бўлади.

Ҳозирги кунда эса қизлардаги одоб ахлоқ чекиниб, ҳатто улар ўғил болалардан ўтказиб сўкинадиган бўлиб қолганлар... Мен буни нафақат ёшларнинг, ота-оналарнинг, маҳалланинг, мактабнинг, муаллимнинг дарди бўлибгина қолмай, жамиятимиз, бугунимиз, келажагимизнинг ҳам дарди деб ҳисоблайман. Улар ҳақида айнан ҳозирги пайтда ўйламасак, қайғурмасак, жиддий шуғулланмасак кейин кеч бўлади. Аслини олганда, бу ўйлашларимизнинг ўзи кеч. Лекин ҳар ҳолда «Ҳечдан кўра кеч», деган гап бор ахир. Ҳаммамиз бирлашиб бир ёқадан бош чиқарсак, ёшлар тарбиясида йўл қўйилган хатоларни тузатишга эришса бўлади.

Шу ўринда мени кўпдан безовта қилиб келаётган яна бир гапни айтиб ўтай: мактабларимизда жинсий тарбияни ўқитишга етарлича эътибор бермаяпмиз. Ахир ўсмирлик шундай бир нозик, ҳам сирли, ҳам ажиб оламки, болаларга бу оламнинг барча сиру асрорларини, сеҳрини етказиб беришимиз керак. Ҳозирги шароитда болалар ҳам бу ҳақда эшитишга етарлича тайёр эмас. Юқорида айтганимдек, болалар ва қизлар ажратиб ўқитилганда эса бу ҳақда бафуржа гапиришга имконият кенгаяди, тушунтириш осонлашади, жумладан, тушуниш ҳам.

Маълумки бизнинг миллий кийимларимиз қадим-қадимдан, ота-боболаримиз томонидан инсон организмининг ривожланиши, шахс камолоти учун мослаб тикилган ҳамда пахтадан олинган матодан тайёрланган. Айниқса, ҳозирги спорт кийимларига қаранг, юқори синф қизлари ҳам ўғил болалар билан бир хил спорт кийимида дарсга келиши шарт. Бу тор, тағин синтетик матодан бўлган кийимда бадан терлайди, қишлоқ мактабларида эса ювиниш жойларининг ўзи йўқ. Ўша ўқувчилар кейинги дарсларга ҳам кириб ўтиришади. Кейин бу спорт кийимларининг қимматлигини айтмайсизми... Оилада 7-8 нафар боласи бўлган одам болаларига спорт кийими олиб бериш учун энди уларнинг ризқидан қийиши керак. Олиб бермаса, ўқитувчиси дарсга қўймайди...

Мактабларимизни қуришда ҳам миллийликка, миллий маданият ва қурилиш услубларига жиддий эътибор бериш керак, деб ўйлайман. Бизда эса ҳаммаси бир қолипдаги ғишту, темир-бетон плиталаридан қурилган бинолар. Ахир, бизда ҳам ўзимизнинг миллий кўринишга эга бўлган мактабларимиз бўлса, қандай яхши бўлар эди.

Аннамурод ЖУМАҚУЛОВ,
Сурхондарё вилояти,
Сариосиё туманидаги
«Дўстлик» маҳалласи
фуқаролар йиғини
раиси.

Маҳалла юмуши

ГАП ФАҚАТ МОДДИЙ ЁРДАМДА ЭМАС

Бухоро шаҳридаги П.Неруда номли кўчанинг 12/4-уй 41-хонасида яшовчи Татьяна Калашникова Пиридастгир маҳалла фуқаролари йиғини раиси Оғали Жабборов ҳузурига ўз аризаси билан ташриф буюрди.

Аризада Т.Калашникова турмуш шароити унча яхши эмаслигини, уч боласи билан яшашини баён этиб, моддий ёрдам тайинлашни сўраган эди. Маҳалла раиси бу аризани фуқаролар йиғини қошидаги комиссия аъзолари ҳукмига ҳавола этади.

Комиссия аъзолари ариза берувчининг туриш-турмуши, оилавий шароитини ўрганиб чиққандан кейин Т.Калашниковага моддий ёрдам тайинлаш зарурлигини баён қилди.

- Бизга ҳар ойда 50-60 маҳалла фуқароси моддий ёрдам сўраб мурожаат қилади, - дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси О.Жабборов. - Комиссия аъзолари зарурият бўлганда солиқ идораларидан керакли маълумотларни олиб, аризачиларнинг оилавий шарт-шароитларини ўрганадилар.

Пиридастгир маҳалла фуқаролар йиғини бўйича ҳар ойда ўртача 13-14 оилага моддий ёрдам бериб борилмоқда. Аниқроқ айтганда, бундай кўмакка муҳтожлар анчагина. Фуқаролар йиғини имконияти эса чекланган.

Мана, 16 ёшгача боласи бўлган оилаларга нафақа тўлашдаги аҳволга назар ташлайлик. Маълумки, республика ҳукуматининг тегишли қарори асосида қарамоғида 16 ёшгача фарзанди бўлган оилалар бундай ёрдамни олишга ҳақли. Бироқ иш жараёни кўрсатаяптики, шу мақсадда ажратилган маблағларнинг бир қисмидан фойдаланиш имкони йўқ. Чунки белгиланган меъёрга мос келадиган оилалар сони камчиликни ташкил қилади.

Табиийки, маҳалла фуқаролар йиғинининг иш фаолияти кенгқамровли. Республика Президентининг тўй-ҳашамлар ва бошқа маросимларни камчиқим, миллий урф-одатларга мос ўтказиш ҳақидаги фармони ижросини олиб кўринг.

- П.Неруда кўчасида яшовчи Хожибиби Эгамова яқинда ўғлини уйлантирди, - дейди йиғин раиси. - Маҳалла қошидаги комиссия аъзолари билан биргаликда тўйни камхарж, аммо кўнгилдагидек ўтказиш хусусида фикрлашиб олдик. Қуда-андалар билан келишиб олиб, тўйни бир кечада ўтказишга қарор қилдик. Тўй келинникида - Вобкентда ўтказилди. Ҳар икки томон ҳам қийналмади. Демак, фақат моддий ёрдам бериш эмас, кишиларни моддий ёрдамга муҳтож бўлиб қолишдан асраш ҳам маҳалланинг юмуши. Демак, жамоатчилик билан бамаслаҳат иш кўришнинг ўзига хос афзалликлари бор экан.

Абдуҳалим ПРИМОВ,
«Mahalla» мухбири.

Дил изҳори

Ҳайдовчидан нолиш йўқ

Ўз миннатдорчилигимни изҳор этишининг муносиб майдони сифатида севимли газетамни танлаганим учун мени тўғри тушунарсизлар, деб ўйлайман.

Халқимизда «яхшилик изсиз қолмайди» деган нақл бор. Ана шу ақидага амал қилган ҳолда атрофимиздаги яхши одамларнинг ибрати ҳақида икки оғиз гапирмоқчи эдим.

Дунёда диёнатли, ўз касбига содиқ инсонлар бор экан, меҳр-оқибат йўқолмайди. Самарқанддаги «Тароқли» йўналишида автобус ҳайдовчиси бўлиб ишлаётган Мустафожон Дўстов ҳамда Баҳодиржон Файзиевлар ўз касбининг моҳир устаси бўлиш билан биргаликда, йўловчиларга нисбатан ширинсуханлиги, одоби билан ажралиб туришади. Уларнинг ҳар иккиси ҳам қарийб 30 йилдан ортиқ вақт бўлибдики, халқ хизматида - йўловчилар узоғини яқин қилиш билан машғуллар. Ҳозирги вақтда аксарият автобус ҳайдовчиларига одат бўлиб қолганидек, бу моҳир ҳайдовчилар бекатларда узоқ вақт туриб йўловчиларни куттириб ўтиришмайди, йўналиш жадвалига қатъий риоя этишади. Одамлар ҳам нолишмайди.

Қисқаси, хатимда ушбу укаларимга каттадан-катта раҳматлар айтиб, дуолар қилиб қоламан.

Ургут тумани, Амир Темур номли ширкатлар уюшмасида яшовчи 81 ёшли мухлисингиз Бувсара ЎСАРОВА.

«MAHALLA»ни ҳар жойдан изламанг, топмайсиз.
Яхшиси, йилнинг қолган қисмига обуна бўлинг.

Ҳужжатхонадан далиллар

СТАЛИН авторучкадан ўлиши мумкин эди...

Улар икки марта учрашишган. Иккала гал ҳам бу учрашувлар 1939 йилнинг август-сентябрь ойларида Москвада бўлиб ўтганди. Ўшанда Совет-Германия битимлари тузилган бўлиб, уларнинг бир қисмига «Мутлақо махфий» деган тамға қўйилган эди.

Ана шу қисми яқиндагина маълум бўлди. Совет газеталари Германиядан келган юқори мартабали меҳмон Риббентропнинг баёнотини эълон қилдилар, бунда у Совет ҳукумати ва «айниқса Сталин ва Молотов жаноблари уни жуда илиқ кутиб олганликларини қайд қилган эди. «Мен Кремлда ўзимни худди партиядош эски ўртоқларим даврасида юргандек ҳис этдим», - деб баён қилди Риббентроп 1970 йил март ойида Италия ташқи ишлар вазири Чиано билан суҳбатда.

Тўрт йил кейин эса, 1944 йилда Риббентроп Сталинни ўлдиришга қасд қилди. Гап совет доҳийсини айнан жисмонан йўқ қилиш ҳақида бораётган эди. Бу энг янги тарихда Европанинг йирик давлати ташқи ишлар вазири террорчи қотил вазифасида чиқмоқчи бўлган яккаю ягона ҳолдир. Риббентрон қотиллик режасини тузар экан, барча томонларини ўрганиб чиқди. У Кремлга олиб бориладиган барча йўл ва йўлаклар аллақачоноқ НКВД бўлинмалари томонидан қуш ҳам учиб кира олмайдиган мустаҳкам қалъага айлантирилганлигини яхши биларди. Агар 1920 йили олий мансабдор шахслар - Ленин, Троцкий ва Дзержинскийни атиги 14 киши қўриқлаган бўлса, Сталинни яхши тайёргарлик кўрган минглаб махсус хизмат офицерлари агентлари қўриқлар эдилар.

Риббентроп дипломат эди ва касбининг ўзи масалани қандай ҳал этиш йўлини айтиб берди. Агар Сталинни ўз қароргоҳида йўқ қилиб бўлмас экан, демак, уни қандайдир халқаро конференцияга амаллаб чақириб олиш ва ўша ерда террорчилик ҳаракатини амалга ошириш керак, деган хулосага келди у.

Фюрер ҳам ўз вазирининг режасини маъқуллади. Фюрердан сўнг бу режани Борман ва Гиммлер ҳам қўллаб-қувватлади. Шундан кейин Риббентроп рейхнинг сиёсий разведкаси раҳбари Вальтер Шелленберг ҳузурига келди. Йиллар ўтиб АҚШда нашр этилган хотиралар китобида Шелленберг шундай эслайди:

«Фюрер билан шахсий суҳбатда, - дейди Риббентроп, - азбаройи Германия учун мен ўз жонимни қурбон қилишга тайёрман, деб айтдим. Конференция ташкил этилади, унинг ишида Сталин иштирок этади. Мана шу конференцияда мен уни ўлдиришим керак.

- Бир ўзингизми? - сўрадим мен Риббентропдан.

- Фюрер, бир одам бу ишни эплай олмайди, деди. У менга ёрдам бериши мумкин бўлган одамни айтишни илтимос қилди. Мен сизни айтдим...»

Риббентроп конференцияда соқчилар жуда кўп бўлишини, шунинг учун мажлислар залига граната ёки тўппонча олиб кириб бўлмаслигини албатта яхши тушунар эди. Лекин у Шелленбергнинг «техник группаси» шакл жиҳатидан хат ёзувчи авторучкага жуда ўхшаб кетадиган револьвер ясаётганлигини эшитган эди. Ўша тўппончадан 6-7 метр масофадан туриб ўқ отиш мумкин эди. Террорчи вазир ўша қуролдан фойдаланмоқчи бўлганди.

Бироқ Шелленберг Риббентропдан фарқли ўлароқ, ўзини қурбон қилиш нияти йўқ эди. У вазирнинг бу режаси унинг ақли ва асаби ўта чарчаганлиги натижасидир, деб ҳисобларди. Лекин бу фикрини Риббентропнинг ўзига ошкора айтишга журъат эта олмас, чунки унинг бу гаплари Гитлерга дарҳол етказилишидан қўрқар эди. Шунинг учун у разведкачига хос устамонлик ва айёрлик кўрсатиб, Риббентропнинг режаси техник жиҳатдан пухта ишланганлигини ва бажариш мумкинлигини айтиб, мабодо Сталинни халқаро конференцияда қатнашишга рози қила олинса, мен ташқи ишлар вазирини сўз билан ҳам, иш билан ҳам қўллаб-қувватлашга тайёрман, дея ваъда берди.

Риббентропнинг Сталин иштирокида қандайдир халқаро конференцияни чақириш тўғрисидаги режаси хомхаёлдан бошқа нарса эмас ва уни сира амалга ошириб бўлмас эди. Шелленберг буни тушуниб етди ва шу тариқа ўз ҳаётини сақлаб қола олди.

...Уруш тугагандан кейин, 1946 йили Нюрнберг судида айбланаётган Риббентроп қамоқхонада хотиранома ёза бошлади ва шу жараёнда ўз таржимаи ҳолидаги айрим факт, воқеа ва ҳодисаларни хаёлида тиклашга уриниб кўрди. Кейинчалик бу ёзувлар «Лондон билан Москва оралиғида» деган сарлавҳа билан Германияда нашр этилди. Собиқ вазирга, айниқса, унинг 1939 йилда Москвага қилган ташрифи, Сталин билан учрашувлари ва музокаралари дам-бадам хотирасига тушар, ўшанда Кремлда унинг ҳурмати учун нақадар шоҳона зиёфат уюштирилганлиги ҳам ёдидан чиқарилган эди. «Ажойиб таомлар тортилди, стол устида турган жигарранг ароқ эса ўта кучлилиги билан ажралиб турарди, - деб ёзганди у. - Лекин бу ароқ негадир Сталинга сира таъсир қилмас эди. Мен рус ароғининг немис ичкилигидан устун эканлигидан ўз завқу шавқимни унга изҳор этганимда, Сталин кулиб юборди ва кўзини қисиб қўйиб «сир»ни ошкор этди: зиёфатда у ранги худди ўша шайтон ароғига ўхшаган Қрим виносини ичганлигини айтиб берди».

Риббентроп ўз ёзувларида бунга ўхшаш воқеаларни икир-чикиригача ҳам эслаб ёзган бўлса-да, лекин «азбаройи Германия учун ўзини ҳам қурбон қилишга тайёр бўлганлигини» нима учундир «унутиб» қўйган эди. Фюрер ва Шелленбергга у намойиш этган «қатъиятлик» ва «довюраклик»дан энди собиқ вазирда асар ҳам қолмаганди. Маълумки, суд ҳукмини эшитганда Риббентроп эс-ҳушини йўқотиб қўйган ва қатл қилинадиган жойга уни судраб боришга тўғри келган эди.

Юрий КОРНИЛОВ,
«Труд» газетасидан
олинди.

Яхшилар гулшани

Фозил қори Ёсин ўғли СОБИРОВ

9. Аллоҳ рози бўладиган амаллар

Ҳалол пешона тери эвазига мол-дунё соҳиби бўлган карамли инсон ортиқча бир бурда нонини муҳтож одам билан баҳам кўрса, уларнинг ҳолидан хабар олиб турса, Аллоҳни рози қиладиган амаллардан бўлади. Бу амалда риё йўқ. Садақа нима, Аллоҳ фарз қилган закот нима?

Номоз билан закот бирга фарз қилинди. Номоз ўқисак, имконимиз бўла туриб закот бермасак, бу ҳам Аллоҳга хуш келмайди. Биз закотни берганда ўша фақир-мискинларга, етим-есирларга ёрдам бўлади. Аллоҳга сизнинг маблағингиз ё ёрдамингиз керак эмас. У сизнинг ёрдамингизга муҳтож ҳам эмас. Аллоҳ шу йўл билан бандаларининг иймони бор-йўқлигини синайди.

«Э, қирқимдан бирини шу етимларга бераманми, анави қийналганларга бераманми, йўқ, Аллоҳ ўзи уларни шундай яратиб қўйибди», - деб ўйлаган одам, Аллоҳнинг имтиҳонидан йиқилади. Бундайлар ҳам йўқ эмас. «Озроқ ёрдам бериб юборинг», - деб илтимос қилинса, мурувват қилмайдилар. Бу муҳтожга агар мурувват қилса эди, майли бир қоп гуручми, унми, бирор кийим-кечакми икки дунёси обод бўларди. Бундайлар фақат кўзга кўринадиган ишларни тан олишади. Молу-дунё, ҳою-ҳавасга берилиб, ўзларича «Мана биз Худони суйган бандасимиз. Бизни азиз қилиб қўйди ёки миямиз зўр экан, бойиб бораяпмиз», - деб ҳам ўйлашади.

Унутманг биродар, Аллоҳ сизни синаяпти, бу синовли дунё. Аллоҳ сизга бериб туриб синаяпти, қани нима ишларга сарфларкин, деб. Аллоҳ бериб туриб, унинг ҳикматини, эътиқодини, одамгарчилигини, мурувватини, сахийлигини имтиҳон қилаяпти. Парвардигор оламан деса бир кунда, бир дақиқада олиб қўяди.

...Бир кишининг бошига мусибат тушади. Унга мусулмонларнинг ёрдами керак бўлиб қолади. Биз ўзига тўқ, ёрдам беришга қодир беш-олтита одамни билардик. Шулардан бир нечталарини чақириб, «Шу биродарингиз, ҳам маҳалладош экансизлар, уйсиз қолиб, жуда оғир кунга тушиб қолди, бечорани уйига ўт кетиб, ҳамма нарсаси ёниб кетди, шунга бир озроқ моддий ёрдам кўрсатингиз. Сизларга Аллоҳ яна ҳам зиёда қилиб беради», - дедик. Уларнинг ичида шу уйига ўт тушган кишининг қариндошлари ҳам бор, қўшнилари ҳам бор эди. Шунда ҳалиги ўзига тўқ қариндошлар, қўшнилар нима дейди денг?

Қори ака, ҳозир энди шароитни кўриб турибсиз, ким кимга ёрдам бера олади? Эҳтиёт бўлиш керак эди, биз шундай бўлсин дебмизми?... Қарабсизки, насиҳатга ўтиб кетишяпти. Орадан икки ой вақт ўтди. Ҳаж сафарига йўл очилаяпти, ҳалиги «йўқман» деган ўн киши бизни олдимизга келиб қолишди. Биз, дўст ачитиб гапирар, деганларидек, юзларига айтдик: «Ҳолингиз танг, пулингиз йўқ эди, аввал шундай девдингиз. Энди қанча пул керак бўлса бор деяпсизлар. Бу юртдошингиз, қўшнингиз уйсиз қолган бир вақтда мурувват кўрсатиб ёрдам берганингизда жуда катта савоб олган бўлардингиз». Уялишдими, йўқми, жимиб қолишди...

Аллоҳ ўз каломи Қуръони Каримда айтади: «Менга ўтказиб қўйинг, мени қарздор қилиб қўйинг, ундан кейин мени сизга қарзни чиройли қилиб қайтаришимни кўринг». Аллоҳни қандай қилиб қарздор қилиб қўйиш мумкин? Етимга, ҳожати тушганга, бевага, бечораларга ёрдам беришлик Аллоҳни қарздор қилиб қўйиш экан. Аллоҳ кейин бу қарзларни барокатли қилиб қайтараман деб ваъда қилаяпти. Энди бундай солиҳ амалларни бажариш учун эса иймон керак, ишониш керак. Баъзи кимсаларда эътиқод, иймон сусайиб кетган. «Пулим бўлса одамман, пулим бўлмаса одаммасман», - деган нарсани маҳкам ушлаб олишган. Нимага одамлар қариндош? Нимага маҳалладошлар, нимага қўшни, агар шундай кунда бир-бирларига ёрдам бермаса? Аллоҳим ўз каломида марҳамат қилиб айтади: «Мен ҳамманинг ҳаётини яхши қилиб қўйишга қодирман. Лекин айтдимку бу дунё имтиҳон дунёси деб, бирини муҳтож қилиб, бирини муҳтожнинг ҳожатини чиқарадиган қилиб, бир-бирларига меҳрини боғлаб қўйибман.» Бир куни масжидимизга икки оёғи мутлақо ишламайдиган бир йигит келди. Икки қўли ҳам ишламасди. Машқ қилиб, оёқларини ҳаракатлантириб, бир оз ишлатса бўладиган бўлди. Оёқларида хат ёзишни ўзлаштирди. Шу йигит Ислом илмидан, Қуръондан, мазмунли суҳбатлар қуриб ўтиради. Суҳбатдошлари чой ичириб, нон едириб қўйишади. Аллоҳнинг азиз қилгани шуда, Машрабжоннинг қўллари ишламаса ҳам, дастёр қилиб атрофига суҳбатдошларни бериб қўйибди. Одамларга, шогирдларига иймон, эътиқод, маънавият, инсонийлик сабоғини бераётгани учун инсонларнинг бири қўл, иккинчиси оёқ бўлиб, хизматида бўлиб туришибди.

Сиз ўқийдиган китоб

Оқибат оғриқлари

Баҳодир Худойбергановнинг «Оқибат» номли қиссаси билан танишган чоғимда бу ибора яна бир бор «ялт» этиб хаёлимдан ўтди. Қиссадаги воқеалар ривожи китобхонни бефарқ қолдирмайди. Боиси, асарнинг бош қаҳрамони Ҳайитбой ҳам дорилфунун талабалари ёшида.

«Ҳаёт ўнқир-чўнқирлардан иборат...». У ҳаётда ўз ўрнини топиш истагида пойтахт томон йўл олади. Ҳайитбой ўзгаларга нисбатан гина-кудрат сақламайди, кечираверади. Ҳаёт унинг қўлидан ушлаб не-не кўчаларга олиб кирмайди, дейсиз? Муаллиф бу кўргиликларни содда ва равон тарзда тасвирлаганини кўриб: «Бу Ҳайитбой тушмагури бунча ҳам кўнгилчан бўлмаса?», деган хаёлга боради киши. Ҳа, қисса қаҳрамони кўнгилчан. Халқ тили билан айтадиган бўлсак, «думбилроқ»... Лекин уни етаклаган ҳаёт Ҳайитбойни ўз қадр-қиммати учун, поклик учун курашга ўргатади.

Қаҳрамон туғилиб ўсган қишлоқ аҳли «ака-ука, опа-сингил, қариндош-уруғ бир оила фарзандлари» каби меҳр-мурувват туйғуси билан яшайдилар. Бу хислатдан Ҳайитбой ҳам йироқ эмас. У мактабни битириб, ҳамқишлоғи Бекажон билан Тошкентга ўқишга киргани келади. Шериги ўқишга кириб, у эса рус тилини яхши билмагани туфайли қишлоғига қайтишга мажбур бўлади. Сал ўтмай йигитлик бурчини ўташ учун армия сафида хизмат қилади.

Шу ўринда бир нарса киши эътиборини ўзига жалб қилади. Муаллиф Ҳайитбой Бекажонга кўнгил қўйган деб ўтади асарда. Лекин оғзаки бир оғиз ибора билан чекланиб қўяқолади. Кўнгил қўйган Ҳайитбой аскарлик чоғида Бекажонни ўйламадими? Нега у севган қизига хат ёзишга ҳаракат қилмай, ён қўшниси бўлган Гулчеҳра билан хат ёзишиб туради? Бекажон «турмушга чиққандан кейин икки ой ўтар-ўтмас ўғил кўрибди, совчилар келиб унаштиришганда «бизнинг сенинг қизингга берадиган бир сўм пулимиз йўқ, қалин бермаймиз, қалин берадиган бўлсак, қизинг керак эмас», деб совчилар кетиб қолишган. Кейин Бекажоннинг ота-онаси совчиларни қайтариб чақириб, уни турмушга узатишибди. Нима сабаб бўлдийкин, Бекажоннинг ўзини бунча паст уришига? Куёв қандай йигит экан. Нима бўлса ҳам яхши турмуш кечирсин-да». Ҳайитбойнинг бу воқеага муносабати китобхонни ҳайратда қолдириши табиий: «Хўш, нима учун ўзи кўнгил қўйган қизи Бекажон билан аскарлик даврида хат ёзишиб турмади? Нимага у Бекажон билан эмас, Гулчеҳра билан хат ёзишиб турди? Нима учун Бекажон унга эмас, шармандаи шармисор аҳволда бошқага турмушга чиқиб кетди?»

Ҳа, табиатан оғир-босиқ Ҳайитбой ўзи сезмаган ҳолда ён қўшниси Гулчеҳрага «боғланиб» қолади. Уларнинг учрашувларини шунчаки вақтичоғлик деб бўлмайди. Гулчеҳра унинг кўнглини забт этмоқчи. Ҳайитбой эса ички оғриқларга ундан малҳам топаётгандек бўлади. Бора-бора уларнинг учрашувлари одоб доирасидан «ёриб» ташқарига чиқиб кетади. Охир оқибат - аввалда Ҳайитбой Гулчеҳранинг иффатига тегмоқчи бўлса, кейинчалик Гулчеҳранинг ўзи уни меҳмонхонага таклиф этади, унга жой олиш йўл-йўриқларини айтиб, пул билан таъминлайди. Китобхон сезадики, Гулчеҳра бу соҳада анча ишбилармон бўлиб қолган.

Таъбир жоизми? Жоиз. Авалига қизлардан кўнгли қолган Ҳайитбойнинг ўз ҳирсига берилиб, Гулчеҳранинг номусига тегишга ҳаракат қилишини қандай тушунса бўлади?

Муаллиф ўз қаҳрамони ва Гулчеҳра тутган йўлни оқламайди. Ва ўз муносабатини Ҳайитбойнинг ички кечинмалари орқали содда тарзда тасвирлайди. Ҳамқишлоғи бўлмиш Гулчеҳра унга меҳмонхонадан жой олиб, ички дунёсини остин-устин қилиб юборади: Наҳотки, шунчалар вафосиз бўлса! Наҳотки, мени онам фақат қийинчилик учун туққан бўлса! Наҳотки! Наҳотки!»

Кўнгил қўйишнинг ўзи бўлмас экан. Ҳайитбой қайси бир қиз билан боғланмасин, кўнгилчанлик оқибатида оғриқларга дуч келаверади. Лекин унинг қалби беғубор. Турмушда қийналган одамга ёрдам қўлини чўзади. «Сен хато йўлга киргансан, ўз йўлингни топиб олишинг керак», деб Кристина исмли жувонни ҳалол меҳнат йўлига чорлайди. Натижада, жирканч ҳаёт кечирган Кристина поклик йўлидан юриб ўз бахтини топади. Бир вақтнинг ўзида ҳам ишлаб, ҳам бир амаллаб ўқишга кириб олган қаҳрамон ҳали ҳаётда ўз ўрнини топиш илинжида эзгу орзу-умид билан яшайди. Лекин ўз шахсий манфаатини бошқалардан устун қўйувчи устамонлар қўлига тушиб қоладики, бу тўқнашувлар унинг ҳаётида ўзгаришлар ясайди. Қурол ака шундайлар тоифасидан. Ҳайитбойнинг тенгдоши Бахтиёр эса унинг типик кичик нусхаси, холос. Ўзидан мавқеи ва мансаби паст кишиларни оёқ учида кўрсатади. Ўзи эса улардан келадиган фойда - поралар орқали башанг кийиниб, айш-ишратда яшайди. Ҳайитбойни ўқишга олиб кириб қўйган Қурол ака уни ўзининг садоқатли югурдагига айлантириб олади. Ҳовлисида текин ишчи кучи сифатида эртадан-кечгача ишлатади. Баъзида пора ундириш ишларига ҳам йўналтиради. Хуллас, Ҳайитбойнинг умри ҳайитдан иборат бўлмайди, моддий қийинчиликларга дош берган қаҳрамон, маънавий қашшоқликлар гирдобидан чиқиб олгунига қадар омад излайди. Ва бу омад беғубор хилқат - Наргизани учратгунча ундан юз буради.

Биз ўқувчини қисса тафсилоти билан тўлақонли таништириш фикридан йироқмиз. Шу қиссани қўлга олиб ўқиган китобхон қаҳрамон бошидан кечирган воқеликларга бефарқ бўлолмайди - бир ўтиришда унга маҳлиё бўлиб қолади.

Собир ЖАББОР.

Маҳалланг - ўз уйинг

Отангизнинг дўстлари

«Отангиз вафотидан кейин унинг дўстлари билан алоқани давом эттиринг, улар билан алоқани узсангиз, Тангри сизнинг нурингизни ўчиради», дейилади муқаддас Ҳадиси Шарифда.

Маҳалламизда ана шу ҳадисга амал қилган ҳолда жуда кўплаб эзгу ишларга бош-қошлик қилаётган одамларнинг борлиги қувонарли ҳолдир.

Эркин ака Назаровнинг ҳимматлари туфайли маҳалламиздаги янги, қишда лой, ёзда чанг аримайдиган кўчалар текисланиб, тош тўктирилди. Шу маҳалла фуқароси Санобар опа Исломова эса маҳалла аёлларини ўзининг хусусий автобусида турли зиёратгоҳ жойларга олиб бориб келиш билан биргаликда 2-болалар боғчасини таъмирлаш ишларига ҳам яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Маҳалламиз Уста Нормат номи билан юритилади. Оқсоқоллар, қарияларимиз бутун умрини эл хизматига бахшида этган, камтарлик билан ҳаёт кечирган марҳум Нормат ота ҳурматларига маҳалламизни уларнинг номи билан аталишига эришишди.

Ота номи улуғланиши, шу йўл билан меҳнатлари қадрланиши у кишининг фарзандларини ҳам эзгу ишларга бош-қош бўлишга ундамоқда.

Ғаффор Норматов бу борада алоҳида фидойилик кўрсатмоқда.

Жумладан Ғаффоржон 1996 йилдан бери ҳар йили маҳалланинг Наврўз байрамини ўз ҳисобидан нишонлаш билан бирга шу куни кам таъминланган оилалар фарзандларига ўз кўмагини беради. Раҳматли отаси Нормат ота билан бирга ишлаган, қўшни бўлиб яшаган дўстлари Йўлдош ака Эргашев, Меҳмонхўжа Идрисхўжаев, Азиз Алимовларни тез-тез уйларига бориб, кўриб турадилар. Улар ҳам дуога қўл очиб Ғаффоржонга сиҳат-саломатлик, оиласига хотиржамлик, ишларига ривож тилашади. Эл дуоси албатта ижобат бўлғусидир.

Мен бу гапларни нима учун айтаяпман? Мақсадим, бошқа маҳаллаларда истиқомат қилувчилар ҳам бизнинг саховатпеша, эл иши учун камарбаста одамлардан ўрнак олсинлар.

Зеро, ана шундай одамлар бор экан, маҳаллалар обод, одамлар дили шод бўлаверади.

**Абдувосит ҚОДИРОВ,
Оққўрғон туманидаги Уста Нормат номли маҳалла фуқаролар йиғини раиси.**

ЎзА хабарларидан

Жазо

Ток урди

Фарғона туманида содир бўлган бу воқеани эшитиб кўпчилик ачинди.

Туманнинг Чекшўра қишлоғида яшовчи йигирма саккиз ёшли Нуриддин Тўрабоев Бобур жамоа хўжалигининг 6-бригадаси даласидан ўтган электр симёғочга чиқиб, симини кесиб олмоқчи бўлганида ток уриб жон берди.

- Вилоятимиз ҳудудидан рангли металларни четга олиб чиқиб кетишга қарши курашиш мақсадида вилоят, шаҳар ва туман ички ишлар идоралари, чегара, божхона, давлат автомобиль назорати ходимларига махсус кўрсатмалар берилган, - дейди ички ишлар бошқармаси матбуот гуруҳи катта инспектори Бўрибой Омонзода.

- Бундан ташқари рангли металларни ўғирлашга қарши вилоят милициясининг маҳалла посбонлари билан ҳамкорликда ташкил этган тунги гуруҳлари фаолияти ҳам яхши самара бермоқда. Хусусан, шу йилнинг икки ойининг ўзида рангли метал ўғирлаш, электр ва алоқа тармоқларидан сим ва кабелларни қирқиб кетиш ҳолатлари бўйича қирқдан ортиқ жиноят иши очилди. Металфурушликни ўзларига касб қилиб олган кимсаларнинг қўли турли давлат идоралари, хонадонлар, болалар боғчалари, мактаблар, ҳатто қабристонларгача бориб етмоқда. Аммо, қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам ошкор бўлади. Жиноятчилар қилмишларига яраша жазо олаяпти.

Р.КАМОЛОВ.

Тарихдан тарихча

А.ХАЙИТМЕТОВ

Ҳар кишининг ўз инсоний табиати, қилиғи, қийиғи бўладики, бу билан ҳаётда ҳисоблашмай иложимиз йўқ. Бу нарса бурун ўтиб кетган ижодкорларга, алломаларга ҳам хос.

Икки шоир табиати

Ўтган асрнинг охирларида яшаган шоиримиз Зокиржон Фурқат Кўқонга яқин- Янги Қўрғон деган қишлоқда бир-икки ҳафта дам олган. Бу ёзнинг иссиқ кунларига тўғри келган. Лекин энг ёмони, у ердан у ўзига лойиқ суҳбатдош тополмай қийналган ва бу хусусда дўсти Муқимийга ёзган бир хатида тўхталиб ўтган. Бу хат шеър билан ёзилган бўлиб, унда шундай сатрлар бор:

Янги Қўрғонда бориб, гаҳ
шаҳарда турдим келиб
Ҳар кун айдим: - «Айланай!
Қишлоқдан безорман.»
Сўзлашурга бир дуруст
одам йўқ, ҳам гармдур.
Мундайин ерда туролмасмен. Юраги тормен.

Масаланинг бошқа қизиқ бир томони шундаки, бу шеърий мактубда Фурқат ўзи ҳақидаги қишлоқ одамларининг, хусусан яшаган хонадони аъзоларининг танқидий фикрларини ҳам баён этишдан тортинмаган. Маълум бўладики, Фурқат ўзи айтгандек, бироз «юраги тор» киши бўлиб, ҳамма билан аралашиб, ҳамма билан умумий тил топиб кетавермаган. Унга бировнинг феъли ёқса, сўзи ёқмаган, сўзи ёқса, ўзи ёқмаган. Шунинг учун у учраган одам билан, хусусан унинг қарашларидан узоқ бўлган кишилар билан яқин мулоқотда бўлишдан ўзини тийган. Унинг ёзишича, бу масалада Муқимий ундан фарқли ўлароқ ҳамма билан тил топишиб, чақчақлашиб кетаверадиган, очиқ табиатли, камтар, хоксор инсон бўлган. Ҳеч қачон, ҳеч кимга у шоирлигини пеш қилмаган.

Шунинг учун қишлоқ одамлари Муқимий билан ҳар тўғрида бемалол гаплаша олишган. Фурқат эса ўзининг «алоҳида табиатга эга эканлигини айтиб, улар билан баъзан унча қўшилолмай қолган» («Мен марди табиатдорман»).

Айни вақтда Фурқат Муқимийни табиати очиқлиги учун ўзидан юқори қўйиб, унинг бу яхши сифатлари ҳақиқий ошиқларга хосдир, дейди. «Шеърларимдаги менинг ошиқлигим эса («Мен оғзаки хушторман») у даражада эмас», - дейди. Яъни у ўзига танқидий қараб, ўз камчилигини яширмаган:

Марҳамат айлаб дедилар:
- «Неча ой турди Муқим.
Демадики бир йўлки, мен
марди табиатдорман?
Боз айтдим: «- Ул киши
аз сидқи дил ошиқ эди.
Тоқатим йўқдир мени.
Мен оғзаки хушторман.»

Хуллас, бу ўринда Фурқатнинг ўз дўсти, ижодкор оғаси Муқимий ҳақида шундай дил сўзларини ёзгани, уни одамийликда қандай юқори қўйгани ўзининг ҳам улуғлигидан гувоҳлик беради. Икковларининг ҳам руҳлари шод, охиратлари обод бўлсин!

Дўппи тиккан қўллар, дўппи кийган бошлар

Навоий

14та гузар

Вилоятда қишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш, аҳоли турмуш тарзини яхшилашга катта эътибор қаратилмоқда.

Айни пайтда вилоят ҳудудида ўн тўртта гузар фаолият кўрсатяпти. Уларда тикувчилик, гилам тўқиш, ҳунармандлик цехлари, маиший техника тузатиш, чилангарлик, этикдўзлик устахоналари, дўкон ва чойхоналар мавжуд. Энг муҳими, бу ерда ўзини ўзи бошқариш органлари, маҳалла қўмиталари ҳам жойлашиб, маданий-маърифий тадбирларни ўтказмоқда.

Жорий йилнинг ўтган даврида Навоий шаҳридаги «Ғалаба», Кармана туманидаги Охунбобоев номли маҳаллаларда ҳам замонавий гузарлар бунёд этилди. Мамлакатимиз мустақиллиги байрамигача вилоятда яна 10 та ана шундай гузарни ишга тушириш мўлжалланмоқда.

ЁРҚУЛ УМАР.

Қўй (21.03-21.04). Ҳафтанинг бошларида айрим масалаларда (саломатлик, кайфият) муаммоларга дуч келган бўлсангиз, дам олиш кунларида мириқиб ҳордиқ чиқарасиз.

Бузоқ (22.04-20.05) Душанбада кайфиятингиз хуш бўлган бўлса, ҳафтанинг қолган кунларида кўпроқ дам олинг, дўстлар даврасида бўлинг. Якшанбада соғлиғингиз хусусида ўйлаб кўринг.

Эгизаклар (22.05-21.06). Навбатдаги ҳафта сиз учун бироз оғирроқ келиш эҳтимоли бор. Агар ҳафтани атрофдагилар билан «сан-ман»га бормай, кайфиятингизни бузмай ўтказсангиз ўзингизга яхши бўлади. Дам олиш кунларида соғлиғингиз хусусида ўйлаб кўринг.

Қисқичбақа (22.06-22.07). Ҳафтанинг бошида моддий рағбатга эга бўлган бўлсангиз, жума куни амалий битимлар тузиш учун қулай.

Арслон (23.07-22.08). Ҳафтанинг биринчи ярмида айрим муаммоларга (шахсий келишмовчиликларга) дуч келдингиз. Лекин бу тезда ўтиб кетади ва кейинги кунларда молия ва бизнес борасидаги ишларингиз бироридан келади. Якшанбада мириқиб ҳордиқ чиқаринг.

Паризод (23.08-22.09). Ҳафта охири бизнесга оид ишларни бажариш учун қулай. Чоршанбада моддий аҳволингиз яхшиланади. Шанбада маҳбуб ёки маҳбубангизни қувонтиринг.

Тарози (23.09-22.10). Душанбада амалий битимлар тузган бўлсангиз, чоршанба ва пайшанбада айрим муаммоларга (соғлиқ ва шахсий муносабатларда) дуч келиш эҳтимоли бор. Жумада пулингиз кўпайиб қолса ажаб эмас. Дам олиш кунларини табиат қўйнида ўтказганингиз маъқул.

Чаён (23.10-22.11). Душанбада ёқимли харидлар қилган бўлсангиз керак. Чоршанба ва пайшанба кунларида моддий аҳволингиз яхшиланиши, шунингдек, бизнес соҳасидаги саъй-ҳаракатларингиз самара келтириши кутилади. Дам олиш кунларини оила даврасида ўтказинг.

Ўқотар (23.11-21.12). Навбатдаги ҳафта сизга ажойиб туҳфалар келтиради ва шу жиҳатдан энг яхши ҳафталардан бири бўлиб қолади. Душанба ва чоршанба кунларида моддий жиҳатдан аҳволингизни ўнглаш имконини қўлдан бой бермаган бўлсангиз, бу яхши. Ишингиз унуми ошади. Жума куни эса бизнес соҳасида омадингиз юришади. Дам олиш кунлари маҳбуб ёки маҳбубангизни қувонтиринг.

Тоғ эчкиси (22.12.-19.01). Душанбада сизни лақиллатиб кетишларидан эҳтиёт бўлган бўлсангиз бас. Чоршанбада турли хабарлар тинглайсиз. Кейинги кунларда соғлиғингиз хусусида ўйлаб кўрмоғингиз жоиз. Дам олиш кунларини осойишта ўтказишга ҳаракат қилинг.

Қовға (20.01-18.02). Ҳафтанинг биринчи ярми амалий битимлар тузиш ва моддий аҳволни яхшилаш борасида хайрли келади. Кейинги ярмида эса кўпроқ дам олишингиз, яхши харид қилишингиз мумкин.

Балиқ (19.02-20.03). Ҳафта мобайнида кўпроқ соғлиғингиз хусусида ўйлашга тўғри келади. Шунга қарамасдан режалаштирилган ишларни ҳам бажаришга ҳаракат қилинг. Якшанбада молиявий рағбатга эга бўласиз.

«Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими, шу жамоа ходими ҲАКИМОВА ГЎЗАЛХОНни туғилган кунлари билан чин қалбдан муборакбод этади.

Собир Раҳимов туманидаги «Талаба-94» жамоа корхонасининг йўқолган думалоқ муҳри бекор қилинади.

«Водник» даҳасида 6 сотихли ер участкаси сотилади. Телефон: 90-50-48.

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Таҳрир ҳайъати:
Шуҳрат ЖАЛИЛОВ,
Иброҳим РАҲИМ,
Расул РАҲМОНОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Рустам ҚОСИМОВ.

Масъул котиб:
Аслиддин БЎРИЕВ

Навбатчи:
Музаффар НОРМАТОВ

Саҳифаловчи:
А. ЮЛДАШЕВ

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди.
А-2, 2 босма табоқ.

Буюртма Г-220

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси, Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Топширилди—20.30